

Yayın ilkeleri, izinler ve abonelik hakkında ayrıntılı bilgi:

E-mail: bilgi@uidergisi.com

Web: www.uidergisi.com

***Türkiye’de Uluslararası İlişkiler Akademisyenleri
Eğitim: Araştırma ve Uluslararası
Politika Anketi – 2011***

Mustafa AYDIN ve Korhan YAZGAN*

Prof. Dr., Kadir Has Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler
Bölümü

* Doktora Adayı, Exeter Üniversitesi, Siyaset Bilimi
Bölümü

Bu makaleye atıf için: Aydın, Mustafa ve Korhan Yazgan,
“Türkiye’de Uluslararası İlişkiler Akademisyenleri Eğitim:
Araştırma ve Uluslararası Politika Anketi – 2011”,
Uluslararası İlişkiler, Cilt 9, Sayı 36 (Kış 2013), s. 3-44.

Bu makalenin tüm hakları Uluslararası İlişkiler Konseyi Derneği’ne aittir. Önceden yazılı izin alınmadan hiç bir iletişim, kopyalama ya da yayın sistemi kullanılarak yeniden yayımlanamaz, çoğaltılamaz, dağıtılamaz, satılamaz veya herhangi bir şekilde kamunun ücretli/ücretsiz kullanımına sunulamaz. Akademik ve haber amaçlı kısa alıntılar bu kuralın dışındadır.

Aksi belirtilmediği sürece *Uluslararası İlişkiler*’de yayımlanan yazılarda belirtilen fikirler yalnızca yazarına/yazarlarına aittir. UİK Derneğini, editörleri ve diğer yazarları bağlamaz.

Türkiye’de Uluslararası İlişkiler Akademisyenleri Eğitim, Araştırma ve Uluslararası Politika Anketi – 2011

Mustafa AYDIN ve Korhan YAZGAN*

ÖZET

Türkiye’deki Uluslararası İlişkiler (Uİ) çalışmalarının gelişimini, mevcut durumunu, temel özelliklerini, küresel Uİ disiplini içerisindeki konumunu ve bu alanda çalışanların küresel, bölgesel ve ulusal gündemdeki temel meselelere ilişkin tutumlarını anlayabilmek ve açıklayabilmek amacıyla, daha önce 2007 ve 2009’da Uluslararası İlişkiler Konseyi (UİK) tarafından gerçekleştirilen anket çalışmalarını takiben, bu sefer ABD’deki Institute for the Theory and Practice of International Relations at the College of William and Mary tarafından 2004’den bu yana sürdürülen *Teaching, Research and International Politics - TRIP* anketiyle işbirliği yapılarak, 2011 yılında *Eğitim, Araştırma ve Uluslararası Politika Anketi- 2011* gerçekleştirildi. Bu rapor, anket çalışmasının sonuçlarını küresel ve Türkiye ölçeğinde karşılaştırmalı olarak sunmayı hedeflemiştir. Raporda sonuçlar, Uİ yazınında sözü edilen dünyada Uİ alanında Batının merkez ülkelerinin teori ürettiği, diğer ülkelerin ise yerel konularda uzmanlarla veri sağladıkları bir işlevsel merkez/çevre bölünmesinin olduğu iddiasını test edecek şekilde düzenlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası İlişkiler, Türkiye’de Uluslararası İlişkiler, Akademik Tercihler, Bilimsel Araştırma, Yöntem, Eğitim, Siyasi Tutum, Anket.

Survey International Relations Faculty in Turkey: Teaching, Research and International Politics -2011

ABSTRACT

Following the surveys which were conducted in 2007 and 2009 by the International Relations Council of Turkey, *Teaching, Research and International Politics Survey 2011* was implemented in 2011 in cooperation with *the Teaching, Research and International Politics – TRIP Survey* which has been carried out by the Institute for the Theory and Practice of International Relations at the College of William and Mary in the United States since 2004. The survey aims to explain and understand the development, current status and major characteristics of the International Relations (IR) studies in Turkey, its place in the global IR discipline and the views of IR scholars on major issues on the global, regional and national agenda. This report aims to present the results of the survey comparatively at the global and national scale. The findings were organized in such a way to also test the argument that there is a functional core/periphery division in the world of IR, according to which the Western core countries undertake theoretical knowledge production and other countries provide local expertise and data.

Keywords: International Relations, International Relations in Turkey, Academic Preferences, Scientific Research, Methodology, Education, Political Preferences, Survey.

* Mustafa Aydın, Prof. Dr., Uluslararası İlişkiler Bölümü, İİSBF, Kadir Has Üniversitesi, İstanbul. E-posta: maydin@khas.edu.tr. Korhan Yazgan, Doktora Adayı, Siyaset Bilimi Bölümü, Exeter Üniversitesi, İngiltere. E-posta: ky215@exeter.ac.uk. Yazarlar ankete cevap veren öğretim üyelerinin tamamına teşekkür ederler.

Giriş

Uluslararası İlişkiler Konseyi (UİK), Türkiye'deki Uluslararası İlişkiler (Uİ) çalışmalarının gelişimini, mevcut durumunu, temel özelliklerini, küresel Uİ disiplini içerisindeki konumunu ve bu alanda çalışanların küresel, bölgesel ve ulusal gündemdeki temel meselelere ilişkin tutumlarını anlayabilmek ve açıklayabilmek amacıyla, 2007 ve 2009'da, *Türkiye'de Uluslararası İlişkiler Akademisyenlerinin Bilimsel Araştırma ve Eğitim Uygulamaları ile Disipline Bakış Açuları ve Siyasi Tutumları Anketi* (UİK 2007 Anketi) ve *Türkiye'de Uluslararası İlişkiler Akademisyenleri Araştırma, Eğitim ve Disiplin Değerlendirmeleri Anketi – 2009* (UİK 2009 Anketi) başlıklı çalışmaları gerçekleştirmişti. Bu çalışmaların sonuçları *Uluslararası İlişkiler Dergisi*'nin 15. ve 25. sayılarında yayımlanmıştı.¹

Öte yandan, ABD'deki Institute for the Theory and Practice of International Relations at the College of William and Mary'de Sue Peterson ve Michael Tierney liderliğindeki bir ekip tarafından 2004'de ABD'de faaliyet gösteren Uİ akademisyenlerinin görüş ve tutumlarını araştırmak amacıyla bir anket çalışması (*Teaching, Research and International Politics – TRIP*) başlatılmıştı.² Anketin örnekleme 2006'da Kanada dahil edilmiş, 2008'de ise anket İngilizce konuşulan on ülkede gerçekleştirilmişti. TRIP 2011 anketi ise, UİK'in de desteğiyle Türkiye dahil olmak üzere, 20 ülkede yüksek öğretim kurumlarında çalışan Uİ akademisyenlerine gönderilmiştir.³ Genel olarak TRIP projesinin temel amacı uluslararası ilişkiler ve uluslararası politika alanında eğitim-öğretim, araştırma ve dış politika arasındaki ilişkileri incelemektir.⁴ TRIP 2011 anketi, temel olarak uluslararası ilişkiler çalışmalarında hangi teorilerin, yöntemlerin ve pedagojik tekniklerin daha yaygın kullanıldığını belirlemeyi ve alanda çalışanların güncel dış politika olayları hakkındaki görüşlerini ortaya çıkartmayı hedeflemiştir.

Bu çerçevede, bu rapor UİK 2007 Anketi ve UİK 2009 Anketi'nin devamı niteliğinde olan ve College of William and Mary ekibiyle birlikte yürüttüğümüz *Eğitim, Araştırma ve Uluslararası Politika Anketi – 2011* (TRIP 2011 Anketi) sonuçlarını sunmayı hedeflemektedir. Raporda analizlerimize Uİ literatüründe sözü edilen dünyada Uİ alanında Batının merkez ülkelerinin teori ürettiği, diğer ülkelerin ise yerel konularda uzmanlarla veri sağladıkları bir işlevsel merkez/çevre bölünmesinin

1 Mustafa Aydın, "Türkiye'de Uluslararası İlişkiler Akademisyenlerinin Bilimsel Araştırma ve Uygulamaları ile Disipline Bakış Açuları ve Siyasi Tutumları Anketi", *Uluslararası İlişkiler*, Cilt 4, No 15, Güz 2007, s. 1-37; Mustafa Aydın ve Korhan Yazgan, "Türkiye'de Uluslararası İlişkiler Akademisyenleri Araştırma, Eğitim ve Disiplin Değerlendirmeleri Anketi – 2009", *Uluslararası İlişkiler*, Cilt 7, No 25, Bahar 2010.

2 TRIP projesi hakkında daha detaylı bilgi için bkz. <http://www.wm.edu/offices/itpir/trip/index.php>.

3 Bu ülkeler ve raporda kullanılan kısaltmaları alfabetik sırayla şu şekildedir: Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Arjantin (ARJ), Avustralya (AVU), Birleşik Krallık (BK), Brezilya (BRE), Danimarka (DAN), Finlandiya (FİN), Fransa (FRA), Güney Afrika (GA), Hong Kong (HK), İrlanda (İRL), İsrail (İSR), İsveç (İSV), Kanada (KAN), Kolombiya (KOL), Meksika (MEK), Norveç (NOR), Singapur (SİN), Türkiye (TR), Yeni Zelanda (YZ). Raporda ayrıca tüm ülkeleri ifade etmek için "TÜM" ifadesi kullanılmıştır.

4 TRIP projesi hakkında daha detaylı bilgi için bkz. <http://www.wm.edu/offices/itpir/trip/index.php>.

olduğu iddiasını ve bunun akademisyenlerin disiplinle ilgili tavır ve tutunumlarına yansıyor yansımadığını test edebilmek amacıyla merkez (MRK) ve çevre (ÇEV) sütunları da eklenmiştir. Bu çerçevede, anketin yapıldığı ülkelerden ABD, KAN, BK, FRA, İRL, AVU, YZ, İSV, DAN, FİN ve NOR merkezi temsil eden ülkeler, SİN, HK, BRE, KOL, ARJ, MEK, İSR, GA ve TR ise çevre ülkeleri olarak kabul edilmiştir. Her ne kadar anket tüm merkez ve çevre ülkelerini kapsamıyorsa da, argümanı belli ölçüde test imkanı sunmaktadır. Ayrıca, raporda analiz kolaylığı sağlamak ve mümkün olan en geniş veriyi bütüncül şekilde gösterebilmek amacıyla tablolar bölgesel gruplar (Avrupa-Avr, Güneydoğu Asya-GDA, Latin Amerika-LA, Kuzey Amerika-KA, İskandinav Ülkeleri-İÜ) şeklinde düzenlenmiştir. Türkiye, İsrail ve Güney Afrika ise herhangi bir bölgesel grupla ilişkilendirilmeden gösterilmiştir. Öte yandan rapor, basit şekilde ankette yer alan tüm sorular ve sonuçlarına sırasıyla yer vermeyecek, sonuçları daha rahat görmemize olanak sağlayacak bir formatta sunulacaktır. Bu çerçevede bazı soruların sonuçları birleştirilerek verilecek, bazılarında ise hiç yer verilmeyecektir.⁵

Raporun ilk kısmında anket çalışmasında kullanılan yöntemler detaylı bir şekilde açıklanacaktır. İkinci kısımda, Türkiye ve ankete katılan diğer ülkelerdeki Üİ topluluklarının demografik özellikleri ile akademisyenlerin eğitim aldıkları kurumlara ve mevcut görevlerine ilişkin soruların cevapları sunulmaktadır. Raporun eğitim ile ilgili üçüncü kısmında, ankete katılanların lisans ve yüksek lisans düzeyinde verdikleri derslerle ilgili sorulara verdikleri yanıtlar özetlenmiştir. Bu sorular, akademisyenlerin derslerinde ağırlıklı olarak yoğunlaştıkları bölgeler, teorik yaklaşımlar, dış politika ve güncel olaylara verdikleri ağırlık ile derslerini planlama yöntemleri gibi hususlara ilişkin tutum ve düşüncelerini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Dördüncü kısım akademisyenlerin yaptıkları araştırmalar ile ilgilidir. Bu kısımda, akademisyenlerin araştırma alanları, yoğunlaştıkları bölgeler, akademik faaliyetleri, benimsedikleri teorik ve epistemolojik yaklaşımlar, araştırma yöntemleri, araştırmalarında kullandıkları yabancı diller ve kaynaklar gibi hususlara ilişkin sorulara verdikleri cevaplar üzerinde durulmuştur. Takip eden kısımda, Üİ literatürünün içeriği, son yıllardaki çalışmalar, Üİ alanında etkili akademik dergiler ve yayınlarına ilişkin görüşler, akademisyenlerin karar alıcılar ve diğer sektörlerle ilişkileri, yayınlarına yönelik tercihleri, akademik değerlendirme süreçleri ile dünyada ve Türkiye'deki yüksek lisans ve doktora programlarına ilişkin görüşleri ele alınmıştır. Son kısımda ise, Üİ akademisyenlerinin güncel dış politika olaylarına ilişkin görüş ve tutumları tartışılmaktadır.

Metodoloji

TRIP 2011 anketinin örnekleme anketine katılan yirmi ülkede benzer yöntemler kullanılarak oluşturulmuştur. Türkiye örnekleme için öncelikle, Yüksek Öğretim Kurulu'na hazırlanan aktif devlet ve vakıf üniversiteleri listesinden Üİ bölümüne sahip olanlar

5 Tüm sorular ve cevapları için bkz. Daniel Maliniak, Susan Peterson, Michael J. Tierney, *Trip Around The World: Teaching, Research, and Policy Views of International Relations Faculty in 20 Countries*, Williamsburg, Virginia, The Institute for the Theory and Practice of International Relations, College of William & Mary, Mayıs 2012; <http://irtheoryandpractice.wm.edu/projects/trip/TRIPAroundTheWorld2011.pdf> (Erişim Tarihi: 6 Şubat 2013).

belirlendi.⁶ Bu liste üzerinden sürdürülen çalışma sonucunda, 63 üniversitede Uİ ile ilgili tespit edilen 67 bölüme (47 Uluslararası İlişkiler, 15 Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, 2 Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Birliği ve 2 Avrupa Birliği İlişkileri) Sabancı Üniversitesi Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi dahil edilerek Haziran 2011 itibarıyla 68 bölüme/programa ulaşıldı. Bu bölümlerin web sayfaları üzerinde yapılan araştırma sonucunda bu bölümlerde Uİ alanında araştırma yapan ve/veya tam ve yarı-zamanlı olarak ders veren 520 öğretim elemanı tespit edildi.⁷ Anketin örnekleme Uİ alanında ders verdiği ve/veya doktora derecesine sahip olduğu tespit edilebilen araştırma görevlileri dahil edildi; fakat devlet kurumlarında, özel sektörde veya düşünce kuruluşlarında uluslararası ilişkiler üzerine çalışan araştırmacılar hariç tutuldu.

Örneklemin oluşturulmasının ardından, 520 kişilik genel toplandan, e-posta adresi tespit edilemeyen ve/veya e-posta adresinin faal olmadığı tespit edilen 64 akademisyen elendikten sonra, 456 öğretim üyesi, araştırma ve öğretim görevlisine Ekim 2011'de e-posta yoluyla ulaşılarak, verilen kişiselleştirilmiş bağlantılar üzerinden internet temelli anketi cevaplandırmaları istendi. Uluslararası alanda ortak yürütülen anketin gizliliği konusunda garanti verilerek, cevaplar anonim şekilde depolandı ve katılan bireylerle ilişkilendirilmedi.

Yirmi ülkede aynı dönemde gerçekleştirilen ankette yer alan soruların büyük çoğunluğu tüm ülkeler için aynıdır. Fakat, ülkeler arasında terminoloji, kategorizasyon, akademik kurumlar, unvanlar vb konulardan doğan farklılıklar nedeniyle bazı sorular ve cevap seçeneklerinde kullanılan ifadeler ve/veya yazım biçimlerinde özelleştirmeler yapıldı. Ayrıca her ülkenin anketinde, o ülkede anketin gerçekleşmesinden sorumlu ekip tarafından hazırlanan ek sorulara da yer verildi.

Bu süreç sonunda TRIP 2011 anketini Türkiye'den toplam 227 kişi cevapladı. Bu çerçevede, anketin tespit edilen 520 kişilik örnekleme kıyasla cevaplanma oranı % 43.7; 456 kişilik ankete tabi tutulan hedef kitleye kıyasla cevaplanma oranı ise % 49.8 oldu.⁸ TRIP 2011 anketine katılan diğer ülkelerin örnekleme sayıları ve cevaplanma oranları Tablo 1'de gösterilmektedir. Buna göre, 456 öğretim elemanından oluşan örnekleme ile Türkiye ankete katılan ülkeler arasında dördüncü en büyük örnekleme sahip Uİ topluluğudur. Cevaplanma oranına göre ise Türkiye onikinci sıradadır.

6 YÖK tarafından hazırlanan devlet/vakıf üniversiteleri listesi için bkz. <http://www.yok.gov.tr/content/view/531/> ve <http://www.yok.gov.tr/content/view/532/> (Erişim Tarihi: 13 Haziran 2011).

7 Bu sayı resmi veri olmayıp, bölümlerin web sayfaları temelinde ya da bölüm sekreterliklerine telefonla ulaşılarak tespit edilen kişileri kapsamaktadır. Örneklemin unvan dağılımı şu şekildedir: 93 Profesör, 108 Doçent, 228 Yardımcı Doçent, 25 Öğretim Görevlisi Doktor, 17 Doktor, 28 Öğretim Görevlisi ve 21 Araştırma Görevlisi Doktor.

8 UİK 2007 ve UİK 2009 anketlerinin cevaplanma oranları sırasıyla % 14 ve % 32 olarak gerçekleşmişti.

Tablo 1: Ülkelere Göre Cevaplanma Oranı

	Örneklem Büyüklüğü	Cevaplayan Sayısı (N)	Cevaplanma Oranı (%)
TÜM	7001	3464	49.5
ABD	3751	1585	42.3
BK	842	404	48.0
KAN	488	252	51.6
TR	456	227	49.8
AVU	280	165	58.9
FRA	276	101	36.6
BRE	270	193	71.5
MEK	230	114	49.6
İSV	104	67	64.4
DAN	93	58	62.4
NOR	82	49	59.8
İSR	67	33	49.3
KOL	66	50	75.8
ARJ	57	36	63.2
İRL	47	32	68.1
SİN	47	24	51.1
YZ	42	20	47.6
GA	40	28	70.0
HK	32	15	46.9
FİN	24	11	45.8

Demografik Bilgiler

Ankete katılanların tüm ülkeler için yaş ortalaması 46'dır. Bu topluluklar arasında 41 yaş ortalaması ile Türkiye, genç bir akademik topluluğa sahip ülkeler arasındadır. Bu ortalama Meksika, Arjantin ve ABD'de 49, İsrail için 53'tür. Türkiye'de anketi cevaplayanların % 37'si kadın, % 63'ü erkektir. Yirmi ülke ortalamasına göre ise kadın ve erkek akademisyenlerin oranı sırası ile % 31-69'dur. Bu ülkeler arasında Türkiye kadın akademisyenlerin oranının görece yüksek olduğu ülkeler arasındadır. Oranın en dengede olduğu ülkeler Yeni Zellanda (% 50-50) ve İsviçre (% 47-53), kadınlar aleyhine en bozuk olduğu ülkeler ise Finlandiya (% 11-89) ve Hong Kong (% 9-91) olmuştur.

Ankete katılan akademisyenler doğum yerlerine göre analiz edildiğinde, Türkiye İsrail'den sonra en homojen topluluklardan birine sahiptir (Tablo 2). Türkiye'de anketi cevaplayanların % 92'si Türkiye doğumludur.

Tablo 2: Soru 16 Doğum Yeriniz?

%	X Ülkesi ⁹	ABD	Kanada	BK	Diğer
ISR	93	7	0	0	0
TR	92	1	0	0	7 ¹⁰
ARJ	88	0	0	0	12
KAN	82	13	--	5	22
FRA	82	2	1	1	13
ABD	76	--	2	2	20
BRE	69	0	0	1	30
KOL	69	0	0	0	31
FIN	67	0	0	0	33
MEK	66	2	2	1	29
İSV	63	0	0	2	35
DAN	60	2	0	7	30
NOR	55	10	2	0	33
AVU	53	9	1	18	19
İRL	53	7	3	17	20
BK	51	10	6	--	33
GA	50	9	5	5	32
TÜM	24	38	8	9	23
YZ	24	12	6	24	35
SIN	23	31	0	0	46
HK	20	0	0	0	80

Türkiye’de ankete katılanların % 43’ü yardımcı doçent, % 23’ü doçent ve % 10’u profesör unvanına sahiptir. Ankete katılanlar arasında en çok profesöre sahip ülke Meksika (% 75) olurken, en az profesör İrlanda’da (% 3) bulunmaktadır. Ülkelere göre akademik unvanlar farklılık gösterebilmekle birlikte, bu soru için cevap seçenekleri her ülkede o ülkenin akademik sistemine uyacak şekilde düzenlenmiştir. Benzer şekilde, Türkiye’de yardımcı doçentlikten profesörlüğe uzanan kariyer sürecinde doktora eğitimi almış olmak zorunluğu olduğu için, Türkiye’de anketi cevaplayan akademisyenlerin % 93’ü doktora derecesine sahipken (Hong Kong ve Finlandiya’da % 100, İrlanda ve Avustralya’da % 97), dünyada Latin Amerika bölgesinde doktora derecesine sahip akademisyen sayısının diğer bölgelere göre daha az olduğu (Kolombiya % 37, Arjantin % 38) görülmektedir. Yirmi ülke ortalaması ise % 85’dir.

Türkiye’den ankete cevap verenlerin lisans ve doktora derecelerini aldıkları üniversitelerin bulunduğu şehirlere göre dağılımı Tablo 3’de verilmiştir. Buna göre, akademisyenlerin lisans derecelerini aldıkları üniversiteler büyük bir oranla Ankara (% 49) ve İstanbul’da (% 28) toplanmıştır. Üniversiteler özelinde anketi cevaplayan öğretim elemanlarının 44’ü lisans derecelerini Ankara Üniversitesi’nden almıştır. Bunu ODTÜ (29 kişi), Boğaziçi (25 kişi), İstanbul (17 kişi), Bilkent (14 kişi) ve Marmara (8 kişi) üniversiteleri takip etmektedir. Doktora derecelerinde ise yurtdışı (% 49.5) açık ara öne çıkmakta, yurt içinde ise yine Ankara (% 22.3) ve İstanbul’da (% 21.2) yoğunlaşmaktadır. Yurtdışından alınan derecelerde ABD (41 kişi) ve Birleşik Krallık (22 kişi) öne çıkarken, Türkiye’den alınan doktora derecelerinde Ankara (18 kişi), İstanbul (17 kişi) ve Marmara (12 kişi) üniversiteleri başı çekmektedir. Bu sonuçlarla Ankara Üniversitesi, lisans dereceleri sıralamasında dünyada 3., ODTÜ 5., Boğaziçi Üniversitesi ise 8.’dir.

⁹ Bu ve diğer sorularda “X ülkesi” anketin düzenlendiği ülkeyi temsil etmektedir.

¹⁰ 3 Azerbaycan, 1 Almanya, 1 Avusturya, 1 Yunanistan, 1 İsviçre, 1 Romanya, 1 Türkmenistan.

Öte yandan tüm dünyada yüksek lisans / doktora eğitimi yurt dışında tamam-
lanmış akademisyenlerin derecelerini aldıkları ülkelerin dağılımı Tablo 4'de gösterilmiştir.
Buna göre, çevre ülkelerinde önemli derecede akademisyenin merkez ülkelerde mastır/
doktora eğitimi aldığı görülmektedir.

Tablo 3: Soru 13 Derecelerin Alındığı Ünitersitelerin Şehirlere Göre Dağılımı

	Lisans		Yüksek Lisans / Doktora	
	Cevap	%	Cevap	%
Ankara	92 ¹¹	48.9	41 ¹²	22.3
İstanbul	53 ¹³	28.2	39 ¹⁴	21.2
Yurtdışı	18 ¹⁵	9.6	91 ¹⁶	49.5
Diğer	25 ¹⁷	13.3	13 ¹⁸	7.1

Tablo 4: Soru 12 En Yüksek Derecenizi Hangi Kurumdan Aldınız veya Alacaksınız?

%	X ÜLKESİ	K. AMERİKA, B. KRALLIK & AVRUPA	DİĞER
TR	51.6	45.7	2.1
ABD	94.7	4.8	0.5
KAN	54.8	44.3	0.9
BK	80.4	16.2	3.4
FRA	92.5	7.5	0.0
İRL	60.7	39.3	0.0
AVU	56.0	41.3	2.7
YZ	11.8	64.7	23.5
SİN	0.0	90.9	9.1
HK	0.0	90.0	10.0
İSV	81.1	18.9	0.0
DAN	78.6	21.4	0.0
FİN	75.0	25.0	0.0
NOR	61.5	38.5	0.0
BRE	77.0	22.4	0.6
KOL	47.9	45.8	6.3
ARJ	42.4	51.5	6.1
MEK	53.0	46.0	1.0
İSR	67.9	32.1	0.0
GA	41.7	58.3	0.0

11 18 AÜ SBF, 9 ODTÜ, 6 Bilkent, 5 Gazi, 2 Hacettepe, 1 Kara Harp Okulu.

12 25 Boğaziçi, 17 İstanbul, 8 Marmara, 1 Galatasaray, 1 Koç, 1 Yeditepe.

13 17 İstanbul, 12 Marmara, 4 Boğaziçi, 2 Sabancı, 2 Yeditepe, 1 Fatih, 1 Yıldız Teknik.

14 10 ABD, 3 Almanya, 2 İngiltere, 1 Fransa, 1 Romanya, 1 Rusya.

15 41 ABD, 22 İngiltere, 6 Almanya, 6 Fransa, 5 İtalya, 4 Kanada, 2 Avustralya, 1 Macaristan, 1 Japonya, 1 İsrail, 1 İsviçre, 1 Azerbaycan.

16 9 Uludağ, 4 Dokuz Eylül, 4 Ege, 2 Selçuk Üniversitesi, 1 Anadolu Üniversitesi, 1 Atatürk, 1 Çukurova, 1 Erciyes, 1 Karadeniz Teknik, 1 Sakarya.

17 4 Uludağ, 3 Dokuz Eylül, 2 Sakarya, 1 Çukurova, 1 Kafkas, 1 Ondokuz Mayıs, 1 Selçuk.

Uluslararası İlişkiler Eğitimi

Yirmi ülke ortalamasına göre, anketi cevaplayanların % 57'si çalıştıkları kurumlarda son beş yılda Uİ'ye Giriş dersi vermiştir. Bu oran Türkiye için % 64'tür. Tablo 5'de özetlenen Türkiye'deki anket sonuçlarına göre, lisans düzeyinde verilen derslerde ağırlıklı olarak işlenen bölgeler sırasıyla Batı Avrupa (% 56), Ortadoğu ve K. Afrika (% 46) ile Rusya (Sovyetler Birliği)'dir (% 37). Yirmi ülkedeki sonuçların ortalamasına göre ise, Batı Avrupa (% 43), Ortadoğu ve K. Afrika (% 37), K. Amerika (% 34) ve Doğu Asya (% 34) daha ön planda ele alınan bölgelerdir. Merkez ve çevre ülkelerinde Batı Avrupa'nın ağırlıklı olarak ele alınan bölge olduğu görülmektedir.

Tablo 5: Soru 2 Lisans düzeyinde verdiğiniz Uİ'ye Giriş dersinde hangi bölgeleri daha ağırlıklı ele alıyorsunuz (örn., bir veya birden çok dersi bu bölge üzerine tartışmalara ayırdınız)? Tüm ilgili seçenekleri işaretleyiniz.

Bölgeler (%)	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA ¹⁹	AVR ²⁰	İÜ ²¹	GDA ²²	LA ²³	İSR	GA
Batı Avrupa	56	43	43	43	40	43	48	30	47	43	45
Ortadoğu ve K. Afrika	46	37	30	25	36	30	27	14	22	71	20
Rusya/Sovyetler Birliği	37	27	26	26	28	26	28	30	21	29	10
K. Amerika (Meksika hariç)	33	34	34	40	33	34	31	37	49	43	35
Hiçbiri; bu derste ülke/bölge-spesifik vaka çalışmaları kullanılmıyor	32	35	35	24	43	35	33	27	21	29	30
Orta Asya (Afg hariç)	25	8	4	8	7	3	3	2	12	0	0
Doğu Avrupa	22	16	20	11	14	26	23	9	14	0	0
Doğu Asya (Çin dahil)	19	34	28	31	34	19	19	60	30	0	15
L. Amerika (Meksika ve Karayipler dahil)	7	21	12	28	20	10	9	7	61	0	5
Güney Asya (Afg dahil)	7	18	13	10	19	11	5	14	14	29	0
Güneydoğu Asya	7	14	12	22	14	8	7	37	19	14	10
Sahra-altı Afrika	5	20	15	16	21	19	10	7	15	14	65
Okyanusya	0	3	7	4	2	0	0	24	3	0	0

18 Kuzey Amerika: ABD, KAN.

19 Avrupa: BK, İRL, FRA.

20 İskandinav Ülkeleri: DAN, FİN, İSV, NOR.

21 Latin Amerika: ARJ, BRE, MEK, KOL.

22 Latin Amerika: ARJ, BRE, MEK, KOL.

Diğer taraftan, Tablo 6'da görülebileceği gibi, yirmi ülkede ankete katılan akademisyenler, Uİ'ye Giriş dersinin ortalama % 28'ini politika yönelimli ve/veya politikayla ilgili araştırmalara, % 37'sini ise güncel ampirik konulara ayırmaktadır. Bu lkeler arasında Türkiye'de ankete katılan akademisyenler, Uİ'ye Giriş derslerinde politikayla ilgili araştırmalara en çok yer veren (% 39) akademik topluluk konumunda iken, güncel olaylara % 40 oranında yer ayırmaktadırlar.

Tablo 6: Soru 3 ve 4 Lisans düzeyinde verdiğiniz Uİ'ye Giriş dersinin yaklaşık yüzde kaçı politika yönelimli ve/veya politikayla ilgili araştırmalara ayrılmaktadır? (Analiz edilen politikalar güncel olmak zorunda değildir) / Lisans düzeyinde verdiğiniz Uİ'ye Giriş dersinin yaklaşık yüzde kaçı Uİ'de güncel (2000 ve sonrası) ampirik konulara ayrılmıştır?²³

	Politikayla ilgili	Güncel konular
	% ortalama ²⁵	% ortalama
TR	39	40
TÜM	28	37
MERKEZ	24	34
ÇEVRE	27	39
K. AMERİKA	27	35
AVRUPA	26	36
GD ASYA	22	37
İSKANDİNAV LK.	22	32
L. AMERİKA	29	38
İSR	22	42
GA	20	48

Yirmi ülkede elde edilen sonuçların ortalamasına göre, Uİ'ye Giriş dersinde önerilen okumaların yaklaşık % 58'si ABD'de, % 25'i ise anketi cevaplayan akademisyenlerin kendi ülkelerinde çalışan meslektaşları tarafından yazılmıştır (Tablo 7). Türkiye'de bu oranlar sırasıyla % 52 ve % 24'tür. Amerikalı yazarların eserlerinin en az düzeyde önerildiği Uİ topluluğu İskandinav lkeleridir.

23 Bu sorularda cevap seçenekleri % 0-5, % 6-10, % 11-25, % 26-50, % 51-75 ve % 76-100 olarak sunulmuştur.

24 Burada bahsedilen ortalama oranlar her bir kategori için verilen ortalama cevabı göstermektedir. Bu oranların hesaplanması için her bir kategorinin orta değerini alarak cevaplayan kişi sayısı ile çarpılmış ve elde edilen sonuçların her bir cevap seçeneğine göre çapraz ortalamaları alınarak karşılaştırma yapılması sağlanmıştır. Aşağıdaki analizde belirtilen tüm "ortalama" değerler de benzer şekilde hesaplanmıştır. Yöntem için bkz. Susan Peterson, Michael J. Tierney, Daniel Maliniak, Full Report: 2004/2005 Survey on Teaching, Research, and Policy. Williamsburg, The College of William and Mary, 2005, s. 3.

Tablo 7: Soru 5 Lisans düzeyinde verdiğiniz Uİ'ye Giriş dersinizde tavsiye ettiğiniz okumaların yaklaşık yüzde kaçını ABD'de/X ülkesinde²⁵ yerleşik yazarlar tarafından yazılmıştır?

% ortalama	ABD	X Ülkesi	Latin Amerika
TÜM	58	25	20
ABD	--	71	--
BK	40	37	--
KAN	42	23	--
AVU	45	19	--
YZ	35	6	--
İRL	45	5	--
FRA	43	27	--
DAN	37	28	--
FİN	27	42	--
NOR	40	18	--
İSV	51	11	--
İSR	71	9	--
TR	52	24	--
HK	49	3	--
SİN	71	4	--
GA	43	17	--
ARJ	50	--	23
BRE	43	25	19
KOL	47	--	15
MEK	50	--	25

Türkiye'de ve ankete katılan diğer ülkelerde, anketi cevaplayan akademisyenler, Uİ'ye Giriş derslerinde daha çok Realizm ve Liberalizm'e zaman ayırdıklarını belirtmiştir (Tablo 8). Merkez ve çevre grubu ülkelerde de bu iki teori ilk iki sırada yer almaktadır.

²⁵ Bu soru Türkiye'de gerçekleştirilen TRIP anketinde iki ayrı sorudan oluşmaktadır. Anketin 5. sorusunda "Amerika Birleşik Devletleri'nde", 6. sorusunda ise "Türkiye'de" ifadesi yer almıştır. Bu sorularda anketi cevaplayanlar "Amerika Birleşik Devletleri'nde yerleşik" veya "Türkiye'de yerleşik" ifadelerini kendileri tanımlamışlardır. Latin Amerika ülkelerinde yapılan anketlerde, anketi cevaplayanların buldukları spesifik ülkeler yerine bölge adı olarak "Latin Amerika'da yerleşik" ifadesi kullanılmıştır. Cevap seçenekleri ise % 0-5, % 6-10, % 11-25, % 26-50, % 51-75 ve % 76-100 olarak sunulmuştur.

Tablo 8: Soru 6 Lisans düzeyinde verdiğiniz Uİ'ye Giriş dersinizin yaklaşık yüzde kaçını aşağıdaki Uluslararası İlişkiler paradigmalarının çalışılmasına ve/veya uygulamalarına ayırıyorsunuz? (Eğer diğer seçeneği için birden çok cevabınız varsa lütfen en ağırlıklı olanı belirtiniz)²⁶

% ortalama	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	İÜ	GDA	LA	İSR	GA
Realizm	33	24	20	29	22	20	20	23	32	20	25
Liberalizm	24	21	18	22	20	18	18	18	24	20	22
Diğer	20 ²⁸	15	14	14	14	10	14	16	18	3	12
Paradigmatik yaklaşımları kullanmıyorum	19	18	16	15	18	19	14	16	13	18	16
İnşacılık	17	13	13	16	11	12	15	16	18	7	13
Marksizm	17	11	9	13	11	10	8	8	16	6	15
İngiliz Okulu	16	8	8	11	6	9	8	8	15	5	6
Feminizm	8	7	7	6	8	6	6	6	7	4	6

Son beş yılda yüksek lisans öğrencilerine Uİ dersi veren akademisyenlerin oranı, yirmi ülke ortalamasına göre, doktora programı için % 25, yüksek lisans programı için % 44'tür. Türkiye için bu oranlar sırasıyla % 22 ve % 44'tür. Tablo 9'da belirtildiği üzere, Türkiye'de anketi cevaplayanların % 33'ü doktora derslerini teorik yaklaşımlara, % 24'ü analiz düzeyine, % 21'i ise bölgelere göre planlamaktadır. Yirmi ülke ortalamasına göre ise konu başlıkları/problemler derslerin planlanmasında kullanılan en yaygın yöntemdir.

Tablo 9: Soru 8 Doktora öğrencilerine verdiğiniz Uİ dersinde, aşağıdakilerden hangisi ders materyallerini planlamanızı en iyi şekilde yansıtır?

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	İÜ	GDA	LA	İSR	GA
Teorik Yaklaşımlar / Paradigmalar	33	33	39	37	39	19	41	67	21	50	33
Analiz düzeyi	24	6	2	8	4	1	0	3	12	0	0
Bölgeler	21	5	5	8	2	13	3	2	5	0	33
Konu başlıkları veya problemler	17	42	43	39	38	44	56	22	57	25	33
Rasyonel/ Rasyonel olmayan yaklaşımlar	2	4	4	2	5	12	0	3	1	0	0
Diğer	2 ²⁹	10	6	5	12	11	0	3	5	25	0

26 Bu soruda cevap seçenekleri olarak % 0-5, % 6-10, % 11-25, % 26-50, % 51-75 ve % 76-100 sunulmuştur. Bu tabloda yer alan her bir sütunun toplamı % 100'ü aşabilmektedir; çünkü ankete katılanlardan her bir teorik yaklaşım ile ilgili tahmini bir yüzde belirtmeleri istenmiştir.

27 Diğer cevaplar: %0-5 için "Post-yapısalcı; %6-10 için "Antropoloji ve Yapısalcılık", "Post-kolonializm, vs."; %11-25 için 2 Normatif teori, 1 Eleştirel Yaklaşım; %26-50 için "Eleştirel teori, Post-yapısalcılık, Post-modernizm; %51-75 için "İnsan hakları-demokrasi", "Küreselleşme".

28 Temel eserler.

Yüksek lisans düzeyinde verilen derslerde, Türkiye’de anketi cevaplayan akademisyenlerin en çok odaklandıkları ilk üç bölge B. Avrupa (% 59), Ortadoğu ve K. Afrika (% 49) ile Rusya (Sovyetler Birliği)’dir (% 39). Yirmi ülke ortalamasına göre ise, Batı Avrupa (% 36), Ortadoğu ve K. Afrika (% 29), Doğu Asya (% 29) ve Kuzey Amerika (% 28) ağırlıklı olarak ele alınan bölgeler iken, hiçbir ülke-bölge spesifik çalışmalara yer vermeyenlerin oranı % 33’tür (Tablo 10).

Tablo 10: Soru 9 Yüksek lisans öğrencilerine verdiğiniz Uİ dersinde, dünyanın hangi bölgelerini daha ağırlıklı olarak ele alıyorsunuz (örn., bir veya birden çok dersi bu bölge üzerine tartışmalara ayırdınız)? Tüm ilgili seçenekleri işaretleyiniz.

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Batı Avrupa	59	36	41	36	27	48	18	56	44	22	28
Ortadoğu ve K. Afrika	49	29	24	28	25	29	14	21	25	83	6
Rusya/Sovyetler Birliği	39	19	18	17	17	15	6	27	22	11	11
Orta Asya	33	9	5	10	7	7	2	2	13	6	0
K.Amerika	27	28	27	31	22	31	17	29	46	39	6
Doğu Avrupa	24	16	22	12	11	22	6	34	19	11	0
Doğu Asya	20	29	27	30	27	18	45	30	29	6	22
Hiçbiri; bu derste ülke -veya bölge-spesifik vaka çalışmaları kullanılmıyor	17	33	33	16	46	31	28	26	14	11	28
Güney Asya	11	17	15	11	18	13	11	15	15	17	0
Güneydoğu Asya	8	15	12	18	12	9	27	8	18	11	17
Sahra-altı Afrika	7	19	19	18	19	22	9	20	12	28	72
L.Amerika	6	20	14	33	17	12	7	13	67	6	17
Okyanusya	1	4	7	2	1	3	16	1	2	0	0

Tablo 11’de özetlendiği üzere, Türkiye ve diğer ülkelerde, anketi cevaplayan akademisyenlerin çoğunluğu, yüksek lisans programlarında verilen Uİ derslerinin öğrencileri hem akademisyenliğe hazırladığını, hem de dış politika ve uluslararası konular hakkında bilgilendirme amacı taşıdığını belirtmişlerdir. Fakat, dış politika ve uluslararası konulara verilen ağırlık çevre ülkelerinde biraz daha fazlayken, merkez ülkelerinde biraz daha azdır.

Tablo 11: Soru 10 Yüksek lisans öğrencilerine verdiğiniz Uİ dersi, öğrencileri akademisyenliğe hazırlamak için mi, yoksa dış politika ve uluslararası konular hakkında bilgi sahibi olmaları için mi tasarlandı?

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Öğrencileri Uİ disiplininde akademisyenliğe hazırlamak için	7	14	12	13	18	15	15	8	10	17	11
Her ikisi de, fakat öncelikle öğrencileri Uİ disiplininde akademisyenliğe hazırlamak için	28	27	35	23	24	33	23	43	27	28	22
Her ikisi de yaklaşık eşit şekilde	23	18	16	17	19	10	13	19	22	11	22
Her ikisi de, fakat öncelikle dış politika ve uluslararası konular hakkında bilgi sahibi olmaları için	35	27	25	30	23	29	29	23	25	33	33
Öğrencilerin dış politika ve uluslararası konular hakkında bilgi sahibi olmaları için	7	14	12	17	16	14	21	8	18	11	11

Araştırma Konuları

Türkiye’de anketi cevaplayanların % 25’i, temel çalışma alanını Uİ olarak tanımlamaktadır (Tablo 12). Bununla beraber, ankete katılan yirmi ülke içerisinde, temel çalışma alanını alan/bölge çalışmaları olarak tanımlayanların oranının en yüksek olduğu ülke % 23 ile Türkiye’dir.

Tablo 12: Soru 17 Aşağıdakilerden hangisi temel çalışma alanınızı en iyi şekilde tanımlamaktadır?²⁹

%	Uluslararası İlişkiler	Siyaset Bilimi	Alan/Bölge Çalışmaları	Diğer
GA	50	13	0	21
YZ	47	6	6	29
BRE	47	7	4	20
AVU	43	5	9	15
ABD	41	17	10	10
FRA	40	19	14	13
TÜM	38	14	10	14
KAN	37	12	8	13
BK	36	9	8	17
İSR	35	8	0	19
İSV	33	28	2	14
ARJ	33	15	0	27
SİN	32	18	14	9
HK	27	27	9	9
MEK	27	12	16	16
FİN	25	25	13	25
TR	25	13	23	15 ³¹
KOL	25	8	0	8
NOR	21	48	5	21
İRL	20	37	7	23
DAN	20	11	9	27

Eğitim-öğretim (% 44) ve araştırmalar (% 39), Türkiye’de ankete katılanların en fazla zaman ayırdıkları akademik faaliyetlerdir (Tablo 13). Merkez ülkelerinde araştırmaya ayrılan oran eğitim-öğretime ayrılan orandan % 4 fazla iken, çevre ülkelerinde % 5 daha azdır.

29 Tablo 12’de 17. soruya verilen en popüler dört cevap seçeneği yer almaktadır. Diğer cevaplar için bkz., <http://irtheoryandpractice.wm.edu/projects/trip/TRIPAroundTheWorld2011.pdf>. Bu soru, 2008’de TRIP anketine katılarak bu soruya cevap verenlere yöneltilmemiştir. Tablo oluşturulurken bu katılımcıların 2008’de belirttikleri cevaplar kullanılmıştır.

30 5 Siyasi Tarih, 5 Uluslararası Hukuk, 3 Uluslararası Politik Ekonomi, 2 Dış Politika Analizi, 2 Avrupa/AB Çalışmaları, 2 Uluslararası Güvenlik, 1 Çatışma Analizi ve Çözümleri, 1 Diplomasi Tarihi, 1 İnsan Hakları, 1 Modern Tarih, 1 Savaş Araştırmaları, 1 Siyasi İktisat, 1 Sosyoloji, “Siyasi Tarih, Türk Dış Politikası, Osmanlı Diplomasisi, Uygarlık Tarihi”, “Strateji teori ve uygulamaları-genel teorilerarası”, “UI kuramları, oyun kuramı, matematiksel modelleme”, “Yükarıdakilerin hepsi”.

Tablo 13: Soru 19 Aşağıdaki faaliyetlere yaklaşık olarak ne oranda zaman ayırıyorsunuz?³¹

% ortalama	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Eğitim-Öğretim	44	42	36	41	40	33	39	33	43	36	45
Araştırma	39	36	40	36	35	41	36	43	36	40	26
Toplum hizmeti	10	12	10	11	14	12	9	9	13	11	7
Üniversite-dışı danışmanlık	--	8	8	11	8	11	5	7	14	16	9

Çevre ülkelerinde ankete cevap veren akademisyenler arasında, çok sıkı uygulanmamakla beraber, rasyonalist yaklaşımların (% 55) daha yaygın olduğu görülürken, merkez ülkelerde rasyonalist yaklaşımları kullanmadığını belirten akademisyenlerin oranı (% 56) daha yüksektir (Tablo 14). Türkiye’de ise ılımlı rasyonel yaklaşım kullananların çoğunlukta olduğu görülmektedir.

Tablo 14: Soru 20 Aşağıdaki ifadelerden hangisi çalışmalarınızı en iyi şekilde tanımlar? (Eğer aşağıdakilerden hiçbiri tam olarak tanımlamıyorsa en yakın cevabı seçiniz)

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Rasyonel tercih yaklaşımını kullanıyorum	13	7	5	10	6	6	5	6	10	8	12
Benim çalışmalarım genel olarak rasyonalist, fakat katı bir rasyonel tercih yaklaşımı uygulamıyorum.	56	46	39	55	46	39	42	39	56	56	52
Benim çalışmalarım aktörlerin rasyonel olduğu varsayımına dayanmıyor.	31	47	56	35	49	55	53	55	35	36	36

Tablo 15’de gösterilen anket sonuçları, Uİ akademisyenlerinin kullandığı teorik yaklaşımlar arasında İnşacılık’ın (*Constructivism*) yirmi ülke ortalamasına göre en yaygın teorik yaklaşım olduğunu ortaya koymaktadır. Sonuçlarda dikkat çeken bir diğer unsur ise teorik yaklaşımları kullanmayanların ortalama oranının İnşacılık’la aynı oranda olmasıdır. Türkiye’de ise anketi cevaplayan akademisyenler arasında İnşacılık (% 24), Realizm’den (% 26) sonra en yaygın ikinci teori olarak benimsenmektedir.

31 Bu soruda cevap seçenekleri olarak % 0-5, % 6-10, % 11-25, % 26-50, % 51-75 ve % 76-100 sunulmuştur. Teknik bir hata sebebiyle, “Üniversite-dışı danışmanlık” seçeneği Türkiye’de cevap şıkları arasında yer almamıştır.

Tablo 15: Soru 21 Aşağıdakilerden hangisi sizin Uİ çalışmalarına yaklaşımınızı en iyi şekilde tanımlar? Eğer çalışmalarınızın aşağıdaki teorik yaklaşımlardan biriyle örtüşmediğini düşünüyorsanız, lütfen diğer akademisyenlerin sizin çalışmalarınızı yerleştireceği kategoriye işaretleyin.

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Realizm	26	16	13	18	18	17	12	8	16	36	13
İnşacılık	24	22	21	23	23	21	17	22	23	28	33
Liberalizm	15	15	11	13	15	9	11	12	11	8	21
Diğer	11 ³³	15	19	14	14	15	20	23	16	4	17
Teorik yaklaşımları kullanmıyorum	11	22	25	22	21	28	27	28	20	20	8
Marksizm	7	4	4	5	4	5	5	1	7	0	0
İngiliz Okulu	4	4	5	4	4	4	6	4	7	4	4
Feminizm	1	2	3	1	3	1	4	2	2	0	4

Türkiye’de anketi cevaplayanların temel çalışma alanlarına baktığımızda Türk Dış Politikası’nın % 13 ile en popüler çalışma alanı olduğunu, bunu Alan/Bölge Çalışmaları (% 12), Avrupa Çalışmaları (% 11) ve Güvenlik Çalışmalarının (% 11) takip ettiğini görüyoruz (Tablo 16). Yirmi ülke ortalamasına göre ise Uluslararası Güvenlik (% 19) ve Uluslararası Politik Ekonomi (% 12) en popüler çalışma alanlarıdır. Merkez ve çevre grubu ülkelerde Güvenlik Çalışmaları benzer oranlarda yapılırken, Alan/Bölge Çalışmaları çevre ülkelerinde daha fazla yapılmaktadır.

32 5 Eleştirel Teori, 1 Bölge Çalışmaları, 1 Tarihsel Kurumsalcılık, 1 Kurumsalcılık, 1 Post-yapısalcılık, 1 Siyaset Psikolojisi, 1 Ussal Seçim, 1 Uygulamalı Diplomasi, “Dış Politika Analizi Teorileri/Karşılaştırmalı Dış Politika”, “Çatışma Çözümleri, Barış Paradigması”, “Bu sorunun çok iyi olduğunu düşünmüyorum. Bazılarımızın yaklaşımı birden çok teoriyi kapsıyor, örneğin, benim realist, inşacı ve de postyapısalcı makalelerim var. (Bu girişi yapabilmek için ‘diğer’i seçmek zorunda olmam komik)”, “Karar Verme”, “Kurumsalcı/Eleştirel Uluslararası Politik Ekonomi”.

Tablo 16: Soru 22 Üİ’de temel araştırma alanınız hangisidir?³³

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Ülke X Dış Politikası	13	3	4	8	7	3	2	3	7	16	12
Belli bir bölgenin/ülkenin uluslararası ilişkileri	12	7	7	15	6	8	11	7	20	8	4
Uluslararası Güvenlik	11	19	16	16	21	16	23	9	13	24	16
Avrupa Çalışmaları / Avrupa Entegrasyonu	11	6	12	3	4	13	2	22	3	0	0
Diğer	9 ³⁵	9	11	9	9	9	9	13	11	16	8
Uluslararası İlişkiler Teorileri	8	7	6	9	6	5	9	4	9	16	12
Uluslararası Politik Ekonomi	6	12	9	11	13	11	16	5	8	4	16
Ben Üİ akademisyeni değilim	5	6	9	5	6	9	8	11	4	4	4
Karşılaştırmalı Dış Politika	5	4	3	3	5	3	1	3	4	0	8
Uluslararası Organizasyonlar	2	5	4	4	6	5	4	3	3	4	4
Kalkınma Çalışmaları	2	4	5	2	5	3	3	6	4	0	0
Amerikan Dış Politikası	1	5	2	1	2	4	1	1	2	4	0

İkincil çalışma alanlarına ilişkin olarak, Türkiye’de Türk Dış Politikasını (% 32) sırasıyla Alan/Bölge Çalışmaları (% 22) ve Üİ Teorileri (% 19) izlemektedir (Tablo 17). Türkiye’ye benzer şekilde Latin Amerika bölgesinde ve Güney Afrika Cumhuriyeti’nde kendi ülkelerinin dış politikası üzerine çalışan akademisyenlerin oranının yirmi ülke ortalamasından yüksek olduğu görülmektedir. Yirmi ülke ortalamasına göre, en popüler ikincil alanlar, Üİ Teorileri (% 20), Uluslararası Organizasyonlar (% 19) ve Uluslararası Güvenlik’tir (% 18). Çevre ülkelerinde merkez ülkelere göre, Ülke/Bölge Çalışmaları ve Karşılaştırmalı Dış Politika analizi alanları ile daha fazla akademisyenin ilgilendiği görülmektedir.

33 Tablo 16’da Türkiye’de bu soruya verilen yanıtlar arasında en çok tercih edilen ilk 12 seçeneğe yer verilmiştir. Diğer cevaplar için bkz., <http://irtheoryandpractice.wm.edu/projects/trip/TRIPArundTheWorld2011.pdf>.

34 5 Çatışma Analizi ve Çözümü, 3 Uluslararası Göç, 1 ‘Din-Siyaset İlişkileri, 1 Dış Politika Analizi, 1 Enerji, 1 Kamuoyu ve Siyaset, 1 Ortadoğu, 1 Terörizm ve Güvenlik, 1 Uluslararası İlişkilerin Tarihsel Sosyolojisi, “Bu konuların çoğuyla bağlantılı çalışıyorum”, “Siyasi Tarih (Uluslararası Tarih lafını kim icad etmiş?)”.

Tablo 17: Soru 23 Üİ'de ikincil araştırma alanlarınız hangileridir? Lütfen tüm ilgili seçenekleri işaretleyiniz³⁵.

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Ülke X Dış Politikası	32	9	14	29	20	11	13	14	36	14	42
Belli bir bölgenin/ülkenin uluslararası ilişkileri	22	17	18	29	14	17	25	19	37	23	21
Uluslararası İlişkiler Teorileri	19	20	23	27	20	23	27	22	31	27	21
Avrupa Çalışmaları / Avrupa Entegrasyonu	18	9	15	9	8	24	6	15	8	9	8
Karşılaştırmalı Dış Politika	17	15	14	22	15	15	20	15	24	9	21
Uluslararası Güvenlik	15	18	19	18	19	19	17	18	18	23	25
Uluslararası Tarih	12	9	7	9	8	7	7	4	16	0	8
Uluslararası Organizasyonlar	10	19	18	17	20	18	20	16	19	0	29
İnsan Hakları	7	10	9	10	10	8	12	8	9	5	13
Uluslararası Politik Ekonomi	7	15	12	15	15	9	12	13	16	9	33
Diğer	7 ³⁷	11	11	10	12	15	11	7	12	9	8
Uluslararası İlişkiler Disiplini Tarihi	6	5	5	5	5	7	3	4	9	0	4
Amerikan Dış Politikası	6	17	12	12	18	15	10	6	19	5	8
Kalkınma Çalışmaları ³⁸	5	12	14	11	13	6	20	15	13	0	29

Bununla beraber sonuçların ortaya koyduğu dikkat çeken noktalardan biri, hem birincil hem de ikincil çalışma alanı olarak, Üİ Teorileri üzerine çalışanların sayısının çevre ülkelerinde daha fazla olduğudur. Tablo 18'de gösterilen Üİ akademisyenlerinin çalıştıkları bölgelere baktığımızda, Türkiye'de anketi cevaplayan akademisyenlerden bölge çalışmaları yapanlar en çok Türkiye (% 22), Ortadoğu ve K. Afrika (% 19) ve Batı Avrupa'ya (% 15) odaklanmaktadır. Türkiye gibi, İsrail, Latin Amerika ve Güney Afrika Cumhuriyeti gibi ülke ve bölgelerde akademisyenler daha çok kendi ülke/bölgeleri ile ilgili çalışmalar yapmaktadır. Merkez ve çevre ülkelerinde Üİ akademisyenlerinin buldukları bölgeyle daha fazla ilgilendikleri görülmektedir. Diğer yandan, Türkiye'de dahil olmak üzere çevre ülkelerinde küresel veya bölgesel verilerin çapraz kullanımı ve transnasyonel/uluslararası organizasyonlar ile uluslararası STK'lara ilişkin yapılan çalışmalar merkeze kıyasla daha azdır.

³⁵ Tablo 17'de Türkiye'de bu soruya verilen yanıtlar arasında en çok tercih edilen 12 seçenek gösterilmektedir. Diğer cevaplar için bkz., <http://irtheoryandpractice.wm.edu/projects/trip/TRIPARoundTheWorld2011.pdf>.

³⁶ 2 Barış Çalışmaları, 1 Avustralya Dış Politikası, 1 Çatışma Yönetimi, 1 Deniz Hukuku, 1 Dış Politika Analizi, 1 Göç, Milliyetçilik Politikaları, 1 Kamuoyu, 1 Milliyetçilik, 1 Milliyetçilik ve Uluslararası Söylem, 1 Azınlık Politikaları, 1 Tarih, 1 Terörizm.

³⁷ Teknik bir hata sebebiyle, bu seçenek Brezilya'da cevap şıkları arasında yer almamıştır.

Tablo 18: Soru 24 Eğer bølge çalışıyorsanız, araştırmalarınızda üzerinde yoğunlaştığınız esas bølge hangisidir?

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Ülke X ³⁹	22	8	4	13	8	4	2	4	13	21	20
O.Doğu ve K. Afrika	19	8	7	7	8	10	2	6	5	29	0
Batı Avrupa	15	12	18	7	10	24	8	25	5	8	0
Rusya/S.Birliği	8	3	3	2	3	6	0	2	2	0	0
Doğu Avrupa	7	3	6	1	3	5	0	11	1	0	0
Sınıraşan Aktörler/ Uluslararası Örgütler/ Uluslararası STK'lar	7	10	14	8	10	13	10	19	8	8	4
Hiçbiri	6	9	9	4	10	6	12	7	3	8	0
Küresel/bölgesel verilerin çapraz kullanımı	5	14	13	7	16	10	15	8	8	4	8
Orta Asya	4	< 1	0	1	0	0	0	1	0	0	0
Doğu Asya	2	7	7	11	8	3	28	6	4	0	0
Kuzey Amerika	2	5	4	5	9	6	1	2	9	4	4
Latin Amerika	1	9	2	19	7	3	0	0	41	4	0
Sahra-altı Afrika	1	6	6	9	6	5	2	8	3	4	64
Güney Asya	0	2	2	2	2	1	5	3	0	8	0
Güneydoğu Asya	0	2	3	4	2	2	13	2	1	0	0

Akademisyenlerin ele aldığı diğer bölgelere ilişkin olarak, Türkiye'de anketi cevaplayanlar, Türkiye (% 38), Batı Avrupa (% 31) ve Ortadoğu ve K. Afrika'ya (% 22) daha çok yoğunlaşmaktadır (Tablo 19). Yirmi ülke ortalamasına göre ise, ankete cevap veren akademisyenler ağırlıklı olarak kendi ülkelerine (% 30), Batı Avrupa (% 23) ve transnasyonel/uluslararası organizasyonlar ile uluslararası STK'lara (% 25) odaklanmayı tercih etmektedirler.

38 Teknik bir hata sebebiyle, Kanada'da ankete katılanların bazılarının soru formlarında bu seçenek cevap şıkları arasında yer almamıştır.

Tablo 19: Soru 25 Eğer bölge çalışıyorsanız, araştırmalarınızda ele aldığınız diğer bölgeler hangileridir? Tüm ilgili seçenekleri işaretleyiniz.

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Ülke X ⁴⁰	38	30	29	39	32	27	38	28	38	46	24
Batı Avrupa	31	23	28	20	22	25	19	36	22	8	20
O.Doğu ve K. Afrika	22	15	12	15	12	10	15	11	10	31	12
Rusya/S.Birliği	18	11	11	9	10	8	12	13	10	0	4
Orta Asya	15	6	6	6	5	7	8	4	6	0	4
Doğu Avrupa	15	11	12	7	10	15	8	13	8	4	4
Sınırşan Aktörler/UA Organizasyonlar/UA Sivil Toplum Kuruluşları	15	25	25	23	27	29	25	19	29	19	20
Kuzey Amerika ⁴¹	13	17	22	22	16	26	24	19	29	27	4
Küresel/bölgesel verilerin çapraz kullanımı	13	19	19	20	19	15	19	23	22	15	28
Hiçbiri	10	11	10	6	13	11	8	8	5	4	8
Doğu Asya	4	13	12	13	12	8	26	9	11	12	8
Güneydoğu Asya	4	9	10	13	8	6	28	7	7	12	4
Latin Amerika	2	13	9	16	12	4	9	10	31	0	8
Güney Asya	2	10	13	8	12	10	16	13	7	0	16
Sahra-altı Afrika	2	9	13	7	10	9	11	18	4	8	24

Tablo 20'de görüleceği gibi, Türkiye'de ankete katılanlar arasında pozitivizmin (% 40) en yaygın epistemolojik yaklaşım olduğu görülürken, diğer yaklaşımların her ikisinin de % 30 oranında benimsendiği görülmektedir. Diğer taraftan, pozitivizm çevre ülkelerinde, merkez ülkelerine göre biraz daha yüksek oranda benimsenmiştir.

Tablo 20: Soru 26 Genel anlamda, çalışmalarınızı epistemolojik olarak nasıl tanımlarsınız?

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Pozitivist	40	47	39	46	51	43	48	33	37	62	39
Pozitivist olmayan	30	28	29	29	25	27	31	31	36	15	17
Post-pozitivist	30	26	32	25	25	30	21	37	27	23	43

39 Teknik bir hata sebebiyle, Kanada'da ankete katılanların bazılarının soru formlarında bu seçenek cevap şıkları arasında yer almamıştır.

40 Teknik bir hata nedeniyle Kanada'da ankete katılanların bazılarının soru formlarında "ABD" yerine "Kuzey Amerika" cevap şıkları arasında yer almıştır. Ayrıca Fransa'da da "ABD" yerine "Kuzey Amerika" cevap şıkları arasında yer almıştır.

Ankete katılan tüm ülkelerde niteliksel araştırma yöntemleri en yaygın olarak kullanılan yöntemlerdir (Tablo 21). Türkiye’de ankete katılanların % 43’ niteliksel metodları, % 40’ı ise politika analizi yöntemini tercih etmektedir. Politika analizlerinin Türkiye ve Latin Amerika bölgesine göre diğer bölgelerde görece daha az kullanıldığı grlmektedir.

Tablo 21: Soru 28 Araştırmalarınızda öncelikle hangi metodları kullanıyorsunuz?

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İ	LA	İSR	GA
Niteliksel Analiz	43	58	65	56	64	60	61	73	55	62	64
Politika Analizi	40	17	12	23	14	14	12	9	30	12	16
Niceliksel Analiz	9	15	13	13	15	15	15	13	8	23	12
Hukuki veya Etik Analiz	4	4	4	2	3	5	4	3	3	4	0
Saf Teori	3	3	4	3	2	4	8	2	2	0	4
Formel Modelleme	2	1	1	1	1	0	0	1	2	0	4
DeneySEL	0	< 1	1	0	1	2	0	0	1	0	0
Karşılgusal Analiz	0	< 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Buna karşın politika analizi, Türkiye ve ankete katılan diğer ülkelerde, akademisyenlerin ikincil olarak tercih ettiği metodlar arasında en popüler olanıdır (Tablo 22).

Tablo 22: Soru 29 Araştırmalarınızda, öncelikle kullandığımız metod hariç, diğer hangi metodları kullanıyorsunuz? Tüm ilgili seçenekleri işaretleyiniz.

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İ	LA	İSR	GA
Politika Analizi	36	43	43	45	42	41	51	41	47	38	40
Niteliksel Analiz	32	27	23	30	24	27	28	19	30	29	28
Niceliksel Analiz	15	22	21	21	23	14	17	26	29	21	16
Saf Teori	15	16	19	14	16	18	17	21	18	8	12
Hukuki veya Etik Analiz	14	15	18	10	16	9	17	23	10	8	12
Karşılgusal Analiz	12	13	13	5	17	12	8	13	5	0	0
Hiçbiri	6	8	8	8	7	10	8	7	9	8	8
Formel Modelleme	5	7	8	6	7	10	7	8	6	4	4
DeneySEL	5	5	3	5	5	4	1	3	9	4	0

Türkiye’de anketi cevaplayanların % 51’inin araştırmalarında, uygulama daha fazla öneme sahiptir (Tablo 23). Merkez lkelerinde anketi cevaplayan akademisyenlerin % 65’i ya sadece teori odaklı çalışmalar yapmakta ya da teoriye daha fazla ağırlık vermektedir. evre lkelerinde ise bu oran % 53’tür.

Tablo 23: Soru 31 Araştırmanız sadece teori odaklı mıdır yoksa uygulamaya mı yöneliktir?⁴¹

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Öncelikle teori odaklı	7	21	26	18	20	26	21	33	20	17	14
Her ikisi de, ancak uygulamadan çok teori odaklı	25	38	39	35	41	36	38	42	33	46	32
Her ikisi de eşit	18	15	12	17	16	15	11	8	18	21	18
Her ikisi de, ancak teoriden çok uygulamaya yönelik	38	15	16	20	13	18	20	13	21	8	18
Öncelikle uygulamaya yönelik	13	11	7	10	11	5	11	5	9	8	18

Yirmi ülkede ankete katılanların % 39'u konu başlığının araştırmaları motive eden, % 51'i ise motive etmesi gereken en önemli etken olduğunu düşünmektedir (Tablo 24 ve 25). Türkiye'de ise konu başlığının yanı sıra, araştırmaların dış politika veya güncel olaylarla ilişkisi hem araştırmaları motive eden hem de motive etmesi gereken etken olarak kabul edilmektedir.

Tablo 24: Soru 32 Aşağıdakilerden hangisi araştırmalarınızı motive eden unsuru en iyi şekilde tanımlar?

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Dış politikayla ilgisi/güncel olaylar	32	33	31	34	33	25	36	31	34	38	35
Konu başlığı	22	39	44	38	43	48	41	45	37	33	43
Paradigma/Teorik yaklaşım	22	5	4	7	3	4	5	4	5	13	0
Bölge	14	7	6	8	5	7	6	8	9	4	9
Metodoloji	5	3	3	3	2	3	1	6	4	4	4
Diğer	4 ⁴³	9	10	6	11	9	12	7	4	8	9
Popüler kitlelerin ilgisi	< 1	3	2	5	4	4	2	0	9	0	0

Tablo 25: Soru 60 Aşağıdakilerden hangisinin disiplinindeki araştırmaları motive etmesi gerektiğine inanıyorsunuz?⁴³

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Konu başlığı veya problem	29	51	55	43	55	52	57	56	31	50	65
Dış politikayla ilişkisi /güncel olaylar	29	29	22	34	27	22	24	20	40	40	29
Paradigma/Teorik yaklaşım	22	4	3	6	3	3	4	1	5	10	6
Metodoloji	8	2	2	4	2	4	4	1	4	0	0
Kamuoyunun ilgisi	5	3	2	5	3	5	0	1	11	0	0
Bölge	5	2	1	3	1	2	0	0	6	0	0
Diğer	3 ⁴⁴	10	15	6	11	12	12	23	7	0	0

41 Bu soru, 2008'de TRIP anketine katılarak bu soruya cevap verenlere yöneltilmemiştir. Tablo 23 oluşturulurken bu katılımcıların 2008'de belirttikleri cevaplar kullanılmıştır.

42 2 Kişisel merak, 1 Araştırma Sorusu, 1 Zevk ve yaşam tarzı, "Araştırma konusu Türkiye'de önemli olduğu yeterince anlaşılmamış olan, ancak uluslararası hukukun önemli konularından biri olması".

43 "Bu soru için tek cevap seçeneğinin olması anlamsız", "Konunun ülke açısından gerçek önemi".

Anket sonuçları, ankete katılan akademisyenler arasında sol görüşlerin biraz daha ağırlıklı olarak benimsendiğini ortaya koymuştur (Tablo 26). Türkiye’de ise ankete katılanların % 35’i ılımlı sol, % 29’u ise orta yol görüşe sahiptir. Merkez ülkelerinde ekonomik konulara karşı sol ve ılımlı sol görüşe sahip olanların oranı her ikisi için de % 25 iken, çevre ülkelerinde bu oranlar % 19 ve % 34’tür.

Tablo 26: Soru 34 Genel anlamda ekonomik konulara karşı tutumunuzu en iyi anlatan aşağıdaki-lerden hangisidir?⁴⁴

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Aşırı sol / liberal	2	12	10	2	14	12	6	6	1	9	0
Sol / liberal	19	28	25	19	28	29	21	19	22	17	19
İlmlı sol / liberal	35	23	25	34	20	25	29	30	37	22	29
Orta yol	29	20	21	30	20	16	24	24	29	35	38
İlmlı sağ / muhafazakar	13	11	14	12	12	13	12	18	11	9	14
Sağ / muhafazakar	2	4	5	3	6	4	8	2	1	9	0
Aşırı sağ / muhafazakar	< 1	1	1	0	1	2	0	1	0	0	0

Yirmi ülke ortalamasına göre, anketi cevaplayanların % 22’si hiçbir yabancı dil bilmediğini, % 37’si ise bir yabancı dil bildiğini belirtmiştir (Tablo 27). Merkez ülkelerinde hiç yabancı dil bilmeyenlerin oranının çevre ülkelere göre % 12 daha fazla olduğu görülmektedir. Türkiye’de ise bir ve iki yabancı dil bilenlerin oranı sırasıyla % 56 ve % 30’dur.

Tablo 27: Soru 36 Ana diliniz dışında, akademik araştırma yapabilecek ölçüde kaç yabancı dil biliyorsunuz?

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Hiç yabancı dil bilmiyorum	0	22	17	5	27	18	24	0	0	4	26
Bir	56	37	32	40	39	37	40	26	30	54	35
İki	30	26	31	35	25	31	26	41	41	25	30
Üç veya daha fazlası	13	14	19	20	11	13	11	33	30	17	9

Bununla birlikte, yirmi ülkede anketi cevaplayanların % 46’sı düzenli olarak yabancı bir dilde yazılmış materyallere başvururken, bu oran çevre ülkeleri için % 79, merkez ülkeleri için % 58, Türkiye için ise % 97’dir (Tablo 28).

44 ABD’de yapılan ankette cevap seçenekleri “liberal” ve “muhafazakar” ekseninde, diğer tüm ülkelerde ise “sol” ve “sağ” ekseninde oluşturulmuştur.

Tablo 28: Soru 37 Akademik araştırma yaparken ana dilinizden farklı bir dilde yazılmış materyalleri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Düzenli olarak	97	46	58	79	34	56	41	92	91	83	39
Ara sıra	3	19	17	10	26	17	22	6	8	13	13
Hiçbir zaman	0	14	11	4	16	14	15	1	0	0	13
Nadiren	0	20	15	8	25	13	22	2	1	4	35

Tablo 29'da özetlendiği üzere, anketin ortaya çıkardığı sonuçlardan bir diğeri de, *youtube* videolarının öğretimde yaygın olarak kullanılmaya başlandıdır. Ankete katılanların % 57'si *youtube* videolarını derslerde kullandıklarını belirtmiştir.

Tablo 29: Soru 38 Aşağıdakilerden hangisine araştırmalarınızda referans verdiniz ve/veya hangisini derslerinizde öğretim/not verme aracı olarak kullandınız? Tüm ilgili seçenekleri işaretleyiniz.

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
E-posta yazışmaları											
Araştırma	36	35	40	36	38	48	46	34	34	25	30
Öğretim	27	36	31	33	40	37	22	30	44	23	17
Blog yazısı											
Araştırma	27	20	24	16	22	26	20	22	18	21	4
Öğretim	14	32	30	20	35	32	23	24	27	19	22
Twitter girişleri											
Araştırma	0	3	2	2	2	4	2	2	2	5	4
Öğretim	5	5	3	5	4	5	3	1	4	6	17
Facebook içeriği											
Araştırma	0	4	7	2	3	10	2	11	3	6	0
Öğretim	9	8	6	7	8	5	5	4	8	8	9
Wikipedia											
Araştırma	5	12	16	12	12	14	8	22	15	22	9
Öğretim	5	29	32	20	34	23	33	40	18	24	13
Wikileaks											
Araştırma	18	15	16	17	13	25	19	7	22	20	4
Öğretim	18	21	20	22	23	20	28	14	24	17	17
Podcast											
Araştırma	0	6	7	6	6	5	9	5	10	10	4
Öğretim	9	22	22	14	23	26	31	11	9	13	26
Youtube videoları											
Araştırma	18	10	13	13	10	17	8	11	19	14	0
Öğretim	41	57	58	49	60	55	71	50	49	34	43
Diğer internet içeriği											
Araştırma	41	54	53	55	51	47	47	58	61	68	65
Öğretim	59	60	57	59	58	54	60	53	56	58	83

Uluslararası İlişkiler Disiplini

Türkiye’de ankete katılanlara göre, günümüzde Uİ literatürünün % 43’ü Realizme, % 28’i Liberalizme, % 22’side İnşacılığa ayrılmaktadır (Tablo 30). Diğer ülkelerde de bu üç teorinin Uİ’de ağırlıklı olarak kullanılan teoriler olduğu sonucu ortaya çıkarken, çevre ülkelerinde anketi cevaplayanlara göre Realizm’in sahip olduğu ağırlık daha fazladır.

Tablo 30: Soru 41 Günümüzde Uİ literatürünün ne kadarının aşağıdaki teorik yaklaşımlara ayrıldığını düşünüyorsunuz?⁴⁵

% ortalama	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Realizm	43	33	29	39	32	30	36	27	37	39	39
Liberalizm	28	28	25	29	29	24	25	24	32	23	35
İnşacılık	22	20	21	24	19	24	20	21	27	31	23
Diğer	16 ⁴⁷	13	8	14	16	6	6	7	18	29	5
Teorik olmayan yaklaşımlar	14	17	16	17	16	15	15	17	18	22	18
Marksizm	13	9	7	12	8	7	7	7	16	8	18
İngiliz Okulu	12	9	9	14	7	11	9	9	18	9	15
Feminizm	7	7	8	7	8	8	6	7	9	8	10

Yirmi ülkedeki anket sonuçlarının ortalamasına göre, Alexander Wendt (% 47), Robert Keohane (% 39) ve Kenneth Waltz (% 26) son 20 yılda Uİ alanında dünyada en etkili çalışmaları yapmış akademisyenler olarak kabul edilmektedir (Tablo 31). Türkiye’de de aynı isimler ilk üç sırayı alırken, Waltz % 36’lık oranla ikinci sırada bulunmaktadır.

45 Bu soruda cevap seçenekleri olarak % 0-5, % 6-10, % 11-25, % 26-50, % 51-75 ve % 76-100 sunulmuştur. Bu tabloda yer alan her bir sütunun toplamı % 100’ü aşabilmektedir; zira ankete katılanlardan her bir teorik yaklaşım ile ilgili tahmini bir yüzde belirtmeleri istenmiştir.

46 Diğer cevaplar: % 6-10 için Çatışma Çözümü, Eleştirel Teori/Postmodernizm, Kritik teoriler, % 11-25 için Eleştirel, globalizm, post(s), % 26-50 için Rasyonalizm, % 76-100 için “Böyle bir bilgiye sahip olmadığımı düşünüyorum”.

Tablo 31: Soru 43 Son 20 yılda çalışmalarıyla dünyada Uİ alanında en çok etkiye sahip dört akademisyeni sıralayınız. Lütfen ad ve soyadlarını belirtiniz.⁴⁷

Sıra	Akademisyen	TÜM	TR	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
1	Alexander Wendt	47	51	53	49	51	49	63	57	41	35	50
2	Robert Keohane	39	31	38	41	39	29	36	53	51	18	19
3	Kenneth Waltz	26	36	28	28	23	20	37	35	26	18	13
4	Joseph Nye	20	29	21	23	20	18	14	29	22	24	32
5	John Mearsheimer	19	16	15	11	16	18	22	10	10	0	0
6	James Fearon	11	2	5	2	14	3	4	3	0	6	0
7	Samuel Huntington	10	24	9	12	7	5	7	10	9	24	19
8	Robert Cox	8	10	10	8	16	11	13	2	10	0	13
9	Barry Buzan	8	18	15	17	5	16	13	23	18	6	25
10	Peter Katzenstein	7	< 1	6	5	9	6	11	4	2	6	0

Diğer yandan, Türkiye’de ankete katılanlara göre, son 5 yılda Uİ alanında en ilgi çekici çalışmaları üreten akademisyenler sırasıyla Barry Buzan (% 22), Alexander Wendt (% 16), John Mearsheimer (% 12) ve Joseph Nye (% 12)’dir (Tablo 32). Yirmi ülke ortalamasına göre ise, Wendt (% 12), Nye (% 11) ve Martha Finnemore (% 10) ilk üç sırada bulunmaktadır.

Tablo 32: Soru 44 Sizin dışınızda, son 5 yılda dünyada en ilgi çekici çalışmaları yapan dört akademisyeni listeleyiniz. Lütfen ad ve soyadlarını belirtiniz.⁴⁸

Sıra	Akademisyen	TÜM	TR	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
1	Alexander Wendt	12	16	5	13	10	3	7	4	14	15	6
2	Joseph Nye	11	12	4	11	6	5	13	2	6	0	19
3	Martha Finnemore	10	2	5	2	6	5	5	3	3	0	6
4	John Mearsheimer	9	12	5	3	5	3	3	8	5	0	0
5	Peter Katzenstein	9	4	6	7	6	4	11	10	4	0	0
6	Stephen Walt	8	11	4	4	4	1	3	7	6	0	0
7	Michael Barnett	8	2	3	7	6	2	13	1	1	8	6
8	John Ikenberry	7	2	2	7	4	1	7	3	10	0	0
9	Kathryn Sikkink	7	1	3	3	6	1	6	3	1	0	13
10	Barry Buzan	7	22	3	11	3	5	6	4	14	0	0

47 Tablo 31, belli bir akademisyenin en çok etkiye sahip dört akademisyenden biri olduğunu belirterek anketi cevaplayanların, bu soruda en azından bir akademisyenin ismini belirtenlerin toplam sayısı içerisindeki yüzde oranını göstermektedir. Tabloda sadece tercih sırasındaki ilk 10 akademisyen gösterilmiştir.

48 Tablo 32, belli bir akademisyenin en ilgi çekici çalışmaları yapan dört akademisyenden biri olduğunu belirterek anketi cevaplayanların, bu soruda en azından bir akademisyenin ismini belirtenlerin toplam sayısı içerisindeki yüzde oranını göstermektedir. Tabloda sadece tercih sırasındaki ilk 10 akademisyen gösterilmiştir.

Bu soru Türkiye için özelleştirilerek sorulduğunda, ankete cevap veren akademisyenlerin çoğunluğu Pınar Bilgin, Fuat Keyman, Ziya Öniş, Kemal Kirişçi ve Mustafa Aydın'ın çalışmalarını son yıllarda yapılan en etkili/ilgi çekici çalışmalar olarak listelemektedir. (Tablo 33). Dünyada yapılan anketin aksine, bu soru Türkiye özelinde sorulduğunda ankete katılanlara seçenek isimler sunulmamış, soru açık uçlu olarak sorulmuş ve tercih ettikleri isimleri yazmaları istenmiştir.

Tablo 33: Soru 89 Sizin dışınızda, Türkiye'de Uluslararası İlişkiler alanında son yıllarda en etkili/ilgi çekici çalışmaları kimlerin yaptığını düşünüyorsunuz? (Lütfen ad ve soyadlarını belirtiniz)⁴⁹

	TOPLAM (%)	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)
Pınar Bilgin	10	21	10	3	3
Fuat Keyman	7	8	6	11	3
Ziya Öniş	7	6	5	14	2
Kemal Kirişçi	6	8	5	3	9
Mustafa Aydın	6	10	9	1	3
Bahar Rumelili	4	2	5	1	6
Ahmet Davutoğlu	3	8	0	1	3
Ersel Aydınli	3	4	3	4	2
Nuri Yurdusev	3	2	5	3	2
Faruk Sönmezoglu	3	2	3	4	2

Akademisyenlerin doktora eğitimlerini tamamladıkları ülkeler onların kariyerleri ve çalışmaları üzerinde önemli etkilere sahiptir. Türkiye'de ve çevre ülkelerde ankete cevap verenlerin çoğunluğu Amerika'da doktorasını tamamlamış adayların yerel akademik iş pazarında daha fazla şansa sahip olduğunu düşünmektedirler (Tablo 34).

Tablo 34: Soru 45 X ülkesindeki akademik iş pazarında, Amerika'daki bir üniversitede doktorasını tamamlamış bir aday, X ülkesinde doktorasını tamamlamış bir adaya kıyasla genel olarak daha mı avantajlıdır?⁵⁰

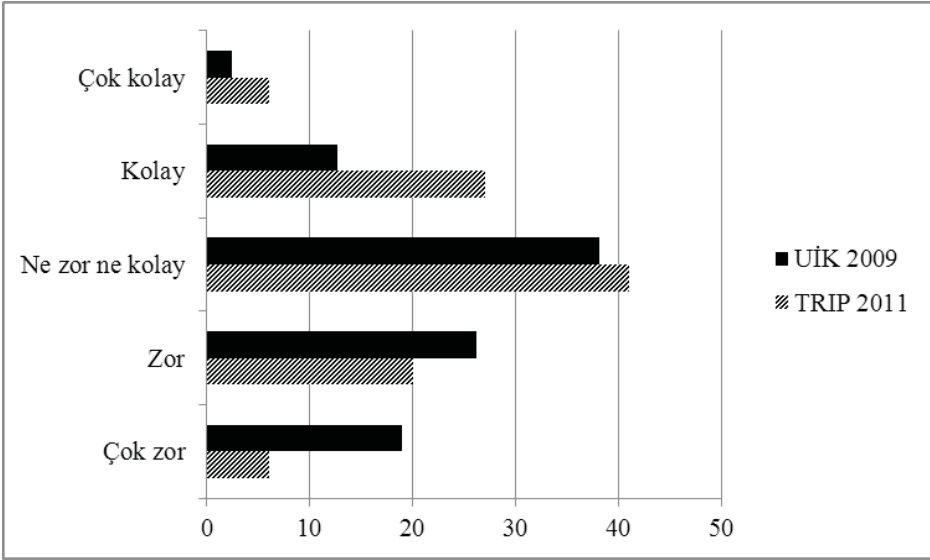
%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Evet	85	50	41	70	69	40	70	24	61	60	53
Hayır	9	35	40	20	20	40	20	54	26	25	26
Fikrim yok	6	16	19	11	12	20	11	22	13	15	21

49 Tablo 33, belli bir akademisyenin en etkili/ilgi çekici çalışmaları yapan dört akademisyenden biri olduğunu belirterek anketi cevaplayanların, bu soruda en azından bir akademisyenin ismini belirtenlerin toplam sayısı içerisindeki yüzde oranı ile ilk 10'a giren akademisyenlerin 1, 2, 3 ve 4. sıralarda tercih edilme oranlarını göstermektedir.

50 Bu soru ABD'de gerçekleştirilen ankette katılımcılara, "ABD'deki akademik iş pazarında, Amerika'daki bir üniversitede doktorasını tamamlamış bir aday, başka bir ülkede doktorasını tamamlamış bir adaya kıyasla genel olarak daha mı avantajlıdır?" şeklinde yöneltilmiştir.

Bununla birlikte Türkiye’de ankete katılanların % 26’sı ülkemizde kadro bulmanın zor veya çok zor olduğunu düşünürken, kadro bulmanın kolay veya çok kolay olduğunu düşünenlerin oranı % 33’dür. Bu sonuçtan hareketle, 2009 UİK anketine kıyasla, Türkiye’deki akademik pazarda rekabet seviyesinin düştüğü ya da iş bulmanın kolaylaştığı ileri sürülebilir (Tablo 35). Zira UİK 2009’da ankete katılanların % 45’i Türkiye’de kadro bulmanın zor veya çok zor olduğunu düşünürken, kolay veya çok kolay olduğunu düşünenlerin oranı % 15’di. Bu sonuç muhtemelen 2009’dan beri Uluslararası İlişkiler bölümlerinin sayısında görülen artışın akademisyenlerin algılamalarına yansımaya işaret etmektedir.

Tablo 35: Soru 92 Halihazırda aktif olarak iş aramanız durumunda, sizin için Türkiye’de Uİ disiplininde akademik bir kadro bulmanın ne kadar kolay veya zor olabileceğini düşünüyorsunuz?

Ankete katılan yirmi ülkenin ortalama sonuçlarına göre *International Organization* (% 65), *International Studies Quarterly* (% 42) ve *International Security* (% 39), Uİ alanında en etkili dergiler olarak görülmektedir (Tablo 36). Türkiye’de en etkili bulunan dergiler ise sırasıyla, *Foreign Affairs* (% 55), *International Organization* (% 40) ve *International Affairs* (% 31)’dir. *Foreign Affairs* (% 46) ve *Foreign Policy* (% 17) dergilerinin ağırlığı çevre ülkelerinde merkeze göre biraz daha fazladır.

Tablo 36: Soru 46 Uİ akademisyenlerinin uluslararası ilişkiler hakkındaki düşünce biçimini en çok etkileyen makalelerin yayımlandığı dört dergiyi öncelik sırasına göre belirtiniz (1 en etkili). Bu dergiler, Uİ dergileri, genel siyaset bilimi dergileri ve/veya siyaset bilimi dışındaki dergiler olabilir.⁵¹

Sıra	Dergi	TÜM	TR	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
1	International Organization	65	40	67	55	70	65	65	74	51	55	38
2	International Studies Quarterly	42	21	44	26	50	29	48	43	20	55	13
3	International Security	39	29	29	41	42	29	51	25	32	45	13
4	Foreign Affairs	33	55	20	46	29	19	30	11	53	25	63
5	American Political Science Review	23	17	16	15	27	15	11	17	7	40	19
6	World Politics	23	20	22	16	27	18	20	26	12	5	19
7	European Journal of Int'l Relations	20	24	34	12	20	34	27	37	7	25	0
8	Journal of Conflict Resolution	15	12	9	8	15	10	3	9	3	30	13
9	Foreign Policy	13	21	7	17	11	7	4	6	24	0	38
10	Review of International Studies	11	10	24	9	13	23	18	26	10	10	13

Öte yandan, Türkiye'de yayımlanmakta olan süreli yayınlar arasında *Uluslararası İlişkiler* (% 24), *Insight Turkey* (% 14), *Perceptions* (% 12) ve *New Perspectives on Turkey* (% 9) dergileri ankete katılan akademisyenlerce en etkili dergiler olarak tespit edilmiştir (Tablo 37).

Tablo 37: Soru 90 Aşağıdaki ulusal süreli yayınlardan Türkiye'deki Uluslararası İlişkiler akademisyenlerinin çalışmaları üzerinde en etkili olduğunu düşündüğünüz 4 tanesini sıralayınız. (1 en etkili)

DERGİLER	Toplam (%)	1 (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)
Uluslararası İlişkiler	24	70	9	6	6
Insight Turkey	14	9	17	16	13
Perceptions (Journal of Int. Affairs)	12	3	18	13	16
New Perspectives on Turkey	9	2	14	7	13

51 Bu soru, soru metni aynı olmakla beraber, Arjantin, Brezilya, Kolombiya, Danimarka, Finlandiya, Fransa, İrlanda, Meksika, Norveç ve İsveç'te açık-uçlu olarak sorulmuştur. Tablo 36, belli bir derginin en etkili dört dergiden biri olduğunu belirterek anketi cevaplayanların, bu soruda en azından bir derginin ismini belirtenlerin toplam sayısı içerisindeki yüzde oranını göstermektedir. Tabloda sadece tercih sırasındaki ilk 10 dergi gösterilmiştir.

Akademisyenlere uluslararası ilişkiler hakkındaki düşünce biçimlerini en çok etkileyen kitapları basan yayınevleri sorulduğunda Türkiye’de ve diğer ülkelerde anketi cevaplayanlara göre ilk 4 sırayı alan yayınevleri öncelik sırasına göre Cambridge University Press, Oxford University Press, Princeton University Press ve Cornell University Press olmuştur. Buna göre üniversite yayınevleri ticari yayınevlerine göre akademisyenlerin düşünce sistematiği üzerinde daha etkili olan eserler yayımlamaktadırlar. Ticari yayınevleri arasında Routledge 5., Palgrave Macmillan 6. sıradadır.

Öte yandan, akademisyenlere akademik kariyerlerinin ilerlemesi açısından yapılmasını en önemli gördükleri yayınların ne olduğu sorulduğunda, Türkiye’de ve dünyada tek yazarlı, hakemli ve/veya Sosyal Bilimler Atıf Endeksi’nde yer alan dergilerde yayımlanan makaleler ve üniversite yayınevleri tarafından yayımlanan tek yazarlı kitaplar başta gelmektedir (Tablo 38).

Tablo 38: Soru 50 Akademik kariyerinizde ilerlemeniz açısından size göre basılması en önemli üç tip akademik ürünü öncelik sırasına göre belirtiniz. (1 en önemli, 2 diğer en önemli, vb.)⁵²

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Makale: TY, H ve/veya SSCI	88	88	92	85	88	88	95	97	78	84	89
Kitap: TY, ÜB	66	86	90	75	93	92	94	86	68	89	63
Kitap: TY, TB	38	27	28	26	26	21	38	22	25	21	26
Makale: OY, H ve/veya SSCI	33	37	37	34	36	41	29	43	31	32	37
Kitap: E, ÜB	17	11	10	12	11	17	5	8	13	11	16
Kitap: OY, ÜB	13	19	19	21	20	18	19	21	20	47	5
Kitap: E, TB	13	2	1	6	0	0	1	1	7	0	11
Editörlü bir kitapta bölüm: ÜB	10	11	9	14	11	7	7	11	21	0	16
Kitap: OY, TB	6	2	1	5	2	0	1	1	6	5	11
Editörlü kitapta bölüm: TB	4	2	3	4	1	0	0	7	6	0	11
Konferans bildirileri/sunumlar	4	4	4	5	3	7	1	4	7	5	5
Makale: TY, HO	1	3	2	3	2	1	3	0	7	0	0
Gazete makaleleri / Köşe yazıları	1	1	1	1	1	0	1	1	2	0	0

Üİ akademisyenlerinin diğer sektörlerle olan ilişkisi, bu akademisyenlerin bilgi üretim süreçlerini etkileyen önemli faktörlerden biridir. Türkiye’de ankete katılanlar arasında ücretli olarak düşünce kuruluşları, STK’lar ve hükümet için danışmanlık yapanların/çalışanların oranı sırasıyla % 24, % 15 ve % 11 iken, yirmi ülke ortalamasına göre bu oranlar % 15, % 12 ve % 20’dir (Tablo 39).

52 TY: Tek Yazarlı, OY: Ortak Yazarlı, H: Hakemli, HO: Hakemli Olmayan, SSCI: Sosyal Bilimler Atıf Endeksinde yer alan dergide, ÜB: Üniversite Basımevi, TB: Ticari Basımevi, E: Editörlü. Türkiye dışındaki ülkelerde cevap seçeneklerinde “ve/veya SSCI” kısmı yer almamıştır.

Tablo 39: Soru 51 Son iki yılda, aşağıdakilerden herhangi biri için ücret karşılığı danışmanlık yaptınız veya çalıştınız mı? Lütfen tüm ilgili seçenekleri işaretleyiniz.

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Hiçbiri	60	53	49	44	55	48	56	44	35	63	28
Düşünce Kuruluşları	24	15	12	22	14	13	20	10	19	16	28
Sivil Toplum Kuruluşları	15	12	14	14	11	13	11	15	17	16	17
Ülke X Hükümeti	11	20	23	22	22	17	21	26	32	16	17
Özel Sektör (Savunma Sanayi hariç)	8	10	9	14	9	10	10	11	16	0	22
Uluslararası Organizasyonlar	7	11	13	13	9	22	13	8	19	0	22
Diğer	5	7	8	12	7	3	9	15	10	16	22
Yabancı ülke hükümetleri	2	7	7	11	7	9	14	4	12	5	11
Çıkar Grupları	2	3	3	3	3	2	1	5	4	0	6
Savunma Sanayi Firmaları	0	4	2	2	3	2	1	1	2	5	6

Tablo 40'da sıralanan cevap seçeneklerinde yer alan kurum ve kuruluşların hiçbirinde danışmanlık yapmadığını veya çalışmadığını belirtenlerin oranı ise Türkiye için % 46, merkez ülkeleri için % 43 ve çevre ülkeleri için % 40'tır.

Tablo 40: Soru 52 Son iki yılda, aşağıdakilerden herhangi biri için danışmanlık yaptınız veya çalıştınız mı? Lütfen tüm ilgili seçenekleri işaretleyiniz.

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Hiçbiri	46	50	43	40	49	44	39	41	45	33	33
Düşünce Kuruluşları	34	16	17	26	16	20	27	15	16	44	22
Sivil Toplum Kuruluşları	24	23	31	22	24	20	35	37	17	33	22
Ülke X Hükümeti	15	16	21	19	19	22	18	23	16	28	28
Uluslararası Organizasyonlar	11	9	12	13	10	12	14	14	13	17	6
Çıkar Grupları	5	9	13	8	11	7	13	19	8	6	11
Özel Sektör (Savunma Sanayi hariç)	5	5	4	6	7	5	8	3	2	11	0
Yabancı ülke hükümetleri	3	8	6	10	8	8	15	4	7	6	6
Diğer	3	7	9	8	7	5	9	12	11	0	6
Savunma Sanayi Firmaları	0	< 1	1	1	1	1	0	1	2	0	0

Harvard (% 65) ve Princeton (% 50) üniversiteleri, hem Türkiye hem de yirmi ülke ortalamasına göre, akademisyen olmak isteyen bir öğrenci için en iyi doktora programlarına sahip üniversiteler olarak sıralanmaktadır. Onları Stanford (% 39), Columbia (%37)

ve LSE (% 24) takip etmektedir. Dünya ortalamasının aksine, Türkiye rakamları bazı İngiltere üniversitelerinin dünya ortalamalarının üzerinde beğenildiğini göstermektedir (İlk 10'da LSE % 24'e % 36; Oxford % 23'e % 42 ve Cambridge % 14'e %27). Benzer bir sonuç yüksek lisans için de geçerlidir. Dünya'da ilk 3 sıra Harvard (% 53), Georgetown (% 50) ve John's Hopkins (% 44) iken, Türkiye'deki anket sonuçlarına göre, dış politika alanında kariyer yapmak isteyen bir öğrenci için Harvard (% 54), LSE (% 46) ve Oxford (% 39) en iyi üniversiteler arasında başta gelmektedir.

Öte yandan, benzer sorular Türkiye'de Uİ alanında eğitim veren üniversitelere ilişkin olarak sorulduğunda, 2007 ve 2009'da olduğu gibi, ankete katılanlara göre, ODTÜ doktora düzeyinde en iyi üniversiteler arasında birinci sırada yer alırken, onu Bilkent, Boğaziçi, Koç ve Ankara üniversiteleri takip etmektedir (Tablo 41).

Tablo 41: Soru 91 Uluslararası İlişkiler alanında akademik kariyer yapmak isteyen bir öğrenci için Türkiye'deki en iyi 5 doktora programı hangileridir?

%	Toplam	1	2	3	4	5
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	19	33	28	16	6	10
Bilkent Üniversitesi	17	31	29	9	12	4
Boğaziçi Üniversitesi	13	12	12	13	19	9
Koç Üniversitesi	10	7	8	18	8	11
Ankara Üniversitesi	10	5	7	18	12	9

Uİ akademisyenlerinin çalışmalarını etkileyen önemli faktörlerden biri bu gruplarla karar alıcılar, bir diğer deyişle teori ile pratik arasındaki ilişkilere dir. Türkiye'de anketi cevaplayanların % 59'u akademisyenlerle karar alıcılar arasındaki boşluğun giderek daraldığını düşünürken (Tablo 42), merkez ülkelerinde boşluğun arttığını veya 20-30 yıl önceki kadar geniş olduğunu düşünenlerin oranı % 80, çevre ülkelerinde ise % 60'dır.

Tablo 42: Soru 58 Aşağıdaki ifadelerden hangisi sizin Uİ akademisyenlerinin araştırmaları ile karar alıcıların en kullanışlı bulunduğu araştırmalar arasındaki ilişkiye ilişkin görüşünüzü ifade ediyor?

%	Aradaki boşluk artıyor.	Aradaki boşluk yaklaşık 20-30 yıl önceki kadar geniş.	Uİ akademisyenleri ve karar alıcılar arasındaki boşluk daralıyor.	Boşluk yok.
TR	18	23	59	< 1
TÜM	37	39	23	2
MERKEZ	36	44	19	1
ÇEVRE	31	29	37	4
K. AMERİKA	40	45	15	0
AVRUPA	37	44	20	0
İSKANDİNAV	34	49	18	0
GD ASYA	40	33	22	6
L. AMERİKA	25	28	44	4
İSR	35	35	30	0
GA	44	33	22	0

Diğer taraftan, yirmi ülkede elde edilen sonuçların ortalamasına göre akademisyenlerin % 90'ı akademik topluluklar ve karar alıcılar arasında daha fazla bağ kurulması fikrini desteklemektedir. Türkiye'de de anketi cevaplayanların çoğunluğu politika anali-

zi dergilerinde makale yayımlanmasının, politika yapıcılarının Üİ araştırmaları konusunda daha fazla eğitim almalarının, akademisyenlerin politika yapımında ve popüler medyada daha fazla yer almalarının bölümler tarafından desteklenmesinin dış politika yapım sürecine daha fazla katkı sağlayacağını düşünmektedir (Tablo 43).

Tablo 43: Soru 61 Mevcut akademik normlarda meydana gelebilecek aşağıdaki değişikliklerden hangilerinin dış politika ve/veya Üİ disiplini üzerinde olumlu etkileri olabilir?⁵³

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Bölümlerin personelle ilgili kararlarında politika analizi dergilerinde Basılan yazılara daha fazla değer vermelerinin											
Dış Politikaya Faydası Olur	58	53	51	46	53	52	64	46	33	49	36
Disipline Faydası Olur	32	54	49	59	54	39	56	57	67	38	57
Üniversitelerin “diplomasi kökenli” veya “pratisyen öğretim elemanı” pozisyonlarına verdikleri destekleri artırmalarının⁵⁵											
Dış Politikaya Faydası Olur	45	29	26	38	32	29	38	19	43	25	17
Disipline Faydası Olur	41	33	26	35	38	27	36	19	27	33	39
Üniversitelerin mensupları için politika süreçleri ile ilgili ek eğitim fırsatlarını desteklemelerinin											
Dış Politikaya Faydası Olur	45	36	29	41	37	28	47	21	37	27	39
Disipline Faydası Olur	32	39	30	42	38	32	40	26	40	45	39
Hükümetler ve hükümetler-arası kuruluşlarda çalışanların Üİ ile ilgili akademik araştırmalar konusunda daha sistematik eğitim almalarının desteklemesinin											
Dış Politikaya Faydası Olur	59	47	39	50	46	39	54	32	48	47	39
Disipline Faydası Olur	32	31	24	37	29	29	39	15	33	28	43
Bölümlerin mensuplarını danışmanlık görevleri veya yarı-zamanlı politika yapımı ile ilgili pozisyonlar almaları konusunda teşvik etmelerinin											
Dış Politikaya Faydası Olur	73	52	45	58	51	48	61	38	51	57	48
Disipline Faydası Olur	32	32	26	32	32	26	35	21	31	27	30
Bölümlerin politika yapımı ile ilgili tam-zamanlı görevler alan fakülte üyelerinin “tam zamanlı kadrolarını” dondurmalarının											
Dış Politikaya Faydası Olur	50	36	22	35	38	26	39	9	27	31	22
Disipline Faydası Olur	41	35	26	29	36	27	31	22	24	24	26
Bölümlerin mensuplarını köşe yazısı yazma, bloglara katkıda bulunma ve popüler medyada yer almaları konularında teşvik etmelerinin											
Dış Politikaya Faydası Olur	59	45	40	47	47	37	53	36	40	45	35
Disipline Faydası Olur	18	26	21	28	28	23	26	17	30	16	26

53 Tablo 43, belli bir seçeneği dış politika veya disipline etkisi olduğunu belirterek anketi cevaplayanların, bu soruda en azından cevap şıklarından birini seçenlerin toplam sayısı içerisindeki yüzde oranını göstermektedir.

54 Teknik bir hata sebebiyle, bu seçenek Brezilya’da cevap şıkları arasında yer almamıştır.

Dış Politika

Tablo 44'de özetlenen anket sonuçlarına göre, günümüzde Türkiye için en stratejik bölgelerin Ortadoğu ve K. Afrika (% 60) ile Batı Avrupa (% 20) olduğu görülürken, yirmi ülkenin ortalamasına göre Doğu Asya (% 34) en stratejik bölge olarak öne çıkmaktadır.

Tablo 44: Soru 62 Sizce günümüzde X ülkesi için stratejik açıdan en önemli bölge hangisidir?

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Ortadoğu ve K. Afrika	60	23	12	17	17	23	0	5	3	79	0
Batı Avrupa	20	14	37	4	7	51	0	51	2	0	11
Rusya	8	2	8	1	< 1	0	0	18	1	0	0
Orta Asya	7	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Doğu Asya	3	34	27	29	33	10	65	22	18	5	39
K.Amerika	3	10	11	13	33	7	8	3	22	16	0
Doğu Avrupa	0	< 1	0	0	0	2	0	0	0	0	0
L. Amerika	0	7	1	24	4	1	0	0	53	0	0
Okyanusya	0	< 1	4	0	0	0	10	0	0	0	0
Güney Asya	0	5	3	1	5	2	0	3	1	0	6
Güneydoğu Asya	0	2	3	6	0	1	16	0	1	0	6
Sahra-altı Afrika	0	1	1	5	1	3	0	0	1	0	39

Fakat yirmi yıl sonrası göz önüne alındığında, Türkiye'de anketi cevaplayanların % 43'ü Ortadoğu'nun, % 21'i ise Doğu Asya'nın Türkiye açısından en önemli bölge olacağına inanmaktadır (Tablo 45).

Tablo 45: Soru 63 Sizce 20 yıl sonra X ülkesi için stratejik açıdan en önemli bölge hangisi olacaktır?

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Ortadoğu ve K. Afrika	43	9	5	14	4	10	0	4	1	79	0
Doğu Asya	21	58	47	50	59	35	81	36	47	5	59
Orta Asya	12	2	0	2	1	0	0	0	1	0	0
Batı Avrupa	11	9	26	3	3	40	0	40	1	11	6
Rusya	7	2	7	1	1	3	0	16	0	0	0
Doğu Avrupa	2	< 1	0	0	0	2	0	0	0	0	0
K. Amerika	2	7	6	7	22	3	5	0	12	5	0
Güney Asya	2	3	2	1	3	2	2	1	1	0	6
Sahra-altı Afrika	< 1	3	2	4	3	2	0	2	2	0	24
L. Amerika	< 1	6	2	15	5	1	0	1	29	0	0
Okyanusya	0	< 1	3	0	< 1	0	7	0	0	0	0
Güneydoğu Asya	0	2	2	5	< 1	3	6	1	7	0	6

Türkiye’de ankete katılanlara göre Türkiye’nin son dönemde karşılaştığı en önemli dış politika sorunlarından başlıcaları Arap Baharı (% 68), Ortadoğu’da yaşanan çatışmalar (% 42) ve etnik çatışmalardır (% 31). Yirmi ülke ortalamasına göre ise, küresel borç krizi (% 30), Arap Baharı (% 28) ve Çin’in yükselişi (% 27) en önemli dış politika olayları olarak ön plana çıkmaktadır (Tablo 46).

Tablo 46: Soru 73 Günümüzde X ülkesinin karşı karşıya bulunduğu en önemli üç dış politika olayı hangileridir?⁵⁵

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Arap Baharı	68	28	20	22	23	34	3	17	2	74	18
Ortadoğu’daki çatışmalar	42	15	8	13	13	10	1	8	2	58	0
Etnik çatışmalar	31	3	1	4	2	2	1	1	0	0	6
Uluslararası terörizm	29	10	6	9	10	3	5	7	5	11	12
Avronun çökmesi	23	25	43	17	22	71	20	51	11	5	18
Küresel borç krizi	22	30	37	23	35	45	44	30	16	11	12
Bölgesel entegrasyon	12	7	12	26	7	5	8	18	46	0	29
Küresel finansal düzenlemeler	8	21	25	24	24	32	28	22	32	0	12
Küresel petrol bağımlılığı	7	9	8	5	10	8	4	6	7	11	0
Küresel iklim değişikliği	6	26	40	14	37	20	34	55	11	0	29
Irak’taki savaş	6	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0
Çin’in yükselen gücü	5	27	24	25	29	15	57	12	20	0	29
Kitle İmha Silahlarının yayılması	5	8	4	7	9	2	4	3	2	42	6
Kaynak kıtlığı	5	5	3	5	5	2	4	3	7	5	0
Rusya’nın yeniden güçlenmesi	5	1	2	1	2	0	0	4	0	0	0
Küresel açlık	3	13	16	11	14	8	10	21	17	0	24
ABD dolarının rezerv para birimi olarak gerilemesi	3	10	6	18	12	4	22	3	16	11	12
Uluslararası organize suçlar	3	6	3	21	2	2	1	5	44	0	12
Göç	3	4	4	12	2	2	15	2	12	0	24
Başarısız Devletler	2	8	7	5	8	4	4	7	3	16	12
Siber-güvenlik	2	5	2	2	7	3	2	0	1	11	0

Türkiye’de ankete katılan akademisyenlerin çoğunluğu önümüzdeki 10 yıl içerisinde de aynı konuların Türkiye açısından önemini koruyacağını düşünmektedir (Tablo 47).

⁵⁵ Tablo 46’da Türkiye’de bu soruya verilen yanıtlar arasından en çok tercih edilen ilk 21 cevap seçeneği gösterilmektedir. Diğer cevaplar için lütfen <http://irththeoryandpractice.wm.edu/projects/trip/> adresindeki anket sonuçlarına bakınız.

Tablo 47: Soru 74 Önümüzdeki 10 yılda X ülkesinin karşı karşıya bulunacağı en önemli üç dış politika olayı hangileridir?⁵⁶

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Ortadoğu'daki çatışmalar	46	18	12	16	15	15	3	11	4	79	6
Etnik çatışmalar	39	5	3	6	4	3	3	2	0	5	6
Arap Baharı	24	9	5	7	9	9	0	2	2	26	0
Uluslararası terörizm	21	8	6	8	9	7	6	5	3	16	6
Küresel iklim değişikliği	17	40	46	27	50	45	33	48	31	0	53
Bölgesel entegrasyon	17	7	12	24	7	8	13	19	32	0	29
Çin'in yükselen gücü	14	37	32	34	38	24	69	19	30	0	18
Küresel borç krizi	13	18	24	12	21	27	29	18	9	5	6
Küresel petrol bağımlılığı	12	15	13	11	16	19	6	10	16	5	12
Avronun çökmesi	11	9	16	5	5	25	1	21	7	5	0
Küresel finansal düzenlemeler	11	19	30	25	21	35	26	37	31	5	18
Göç	10	5	6	11	4	5	12	4	10	5	18
Rusya'nın yeniden güçlenmesi	9	3	4	2	4	1	0	8	0	0	6
Kitle İmha Silahlarının yayılması	8	10	8	9	9	6	2	12	3	58	6
Siber-güvenlik	7	10	7	6	10	5	9	3	4	21	0
Başarısız devletler	7	10	7	6	11	5	2	8	6	21	6
Kaynak kıtlığı	6	10	9	9	10	7	13	5	9	11	6
ABD dolarının rezerv para birimi olarak gerilemesi	4	14	9	18	15	6	27	7	17	0	6
Uluslararası organize suçlar	4	5	4	16	2	3	1	6	33	0	12
Irak'taki savaş	4	< 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Küresel nüfus artışı	3	4	6	4	5	5	7	8	2	0	6
Küresel açlık	3	16	20	14	17	16	11	24	19	0	47
Doha Round ticaret müzakerelerinin çökmesi	< 1	4	3	7	4	1	3	3	13	0	0
Salgın hastalıklar	< 1	2	3	2	3	1	3	5	1	0	0
ABD ticaret açığının sürmesi	< 1	6	5	5	8	4	5	2	6	5	0
Haydut devletler	< 1	1	0	1	2	0	0	0	0	11	0
Diğer	< 1	4	6	4	6	5	3	6	4	5	6
Birleşmiş Milletler reformu	0	2	5	4	3	2	0	10	4	0	18
Afganistan'daki savaş	0	2	1	0	2	1	1	0	0	0	0

⁵⁶ Tablo 47'de Türkiye'de bu soruya verilen yanıtlar arasından en çok tercih edilen ilk 21 cevap seçeneği gösterilmektedir. Diğer cevaplar için lütfen <http://irtheoryandpractice.wm.edu/projects/trip/> adresinde yer alan anket sonuçlarına bakınız.

Tablo 48'de özetlenen anket sonuçlarına göre, Mart 2011'de Libya hükümet güçlerine karşı kuvvet kullanımını konusunda Batılı ülkelerle, Türkiye ve Latin Amerika ülkeleri arasında belli oranda görüş ayrılığı olduğu görölmektedir. Türkiye'de ankete katılanların % 60'ı kuvvet kullanımına karşı çıktığını belirtirken, merkez ülkelerde evet diyenlerin oranının hayır diyenlerden daha yüksek olduğu görölmektedir.

Tablo 48: Soru 75 Mart 2011'de Libya hükümet güçlerine karşı kuvvet kullanılmasını desteklediniz mi?

%	Evett	Hayır
TR	40	60
TÜM	57	43
MERKEZ	59	41
ÇEVRE	49	51
K. AMERİKA	62	38
AVRUPA	57	43
GD ASYA	64	37
İSKANDİNAV	54	46
L. AMERİKA	36	65
İSR	84	16
GA	53	47

Çin'in yükselişi uluslararası politika gündemini meşgul eden önemli konulardan biridir. Önümüzdeki 10 yıl içinde Amerika ve Çin arasında bir savaş çıkma olasılığı, yirmi ülkede elde edilen anket sonuçlarının ortalamasına göre 1.33 iken, 30 yıl içinde böyle bir savaşın çıkma olasılığı 2.28'tir (Tablo 49).

Tablo 49: Soru 76-77 10'un en yüksek olabilirliğe işaret ettiği 1-10 arası ölçekte, önümüzdeki 10/30 yıl içerisinde Amerika ve Çin arasında bir savaş çıkma olasılığı nedir?⁵⁷

	Değerlendirme	
	10 yıl içinde	30 yıl içinde
TR	1.38	2.36
TÜM	1.33	2.28
ABD	1.34	2.27
BK	1.14	1.89
KAN	1.16	2.07
AVU	1.56	2.83
YZ	1.64	3.00
İRL	1.23	1.74
FRA	1.35	2.38
DAN	1.36	2.26
FIN	0.80	2.00
NOR	1.28	2.28
İSV	0.94	2.09
İSR	1.21	2.18
HK	1.38	2.00
SİN	0.69	1.50
GA	1.73	2.64
ARJ	1.21	2.53
BRE	1.58	2.56
KOL	1.48	2.61
MEK	1.63	2.62

57 Bir kodlama hatası sebebiyle, soru metninde belirtilenin aksine, anketi cevaplayanlar 0-10 arası bir ölçek üzerinden bu soruya cevap vermişlerdir. Sonuçlar alındığı şekilde sunulmaktadır. Ankete katılanlardan bazıları "0" seçeneğini işaretlemişlerdir. Sonuçlar tüm rakamsal cevapların ortalamaları alınarak hesaplanmıştır.

Yine aynı sonuçlara göre, günümüzde ABD ve Çin'in sahip olduğu etki 1-10 arası bir ölçekte, sırasıyla 6.63 ve 4.34'tür (Tablo 50). Bununla birlikte, anketi cevaplayanlar, 2020'de ABD'nin etkisinin düşerken, Çin'in daha fazla etkiye sahip olacağını düşünmektedir.

Tablo 50: Soru 78-81 10'un en yüksek etkiye işaret ettiği 1-10 arası ölçekte, günümüzde Amerika Birleşik Devletleri/Çin dünyada ne kadar etkiye sahiptir?⁵⁸

	Değerlendirme			
	Günümüz		2020'de	
	ABD	Çin	ABD	Çin
TR	6.18	3.54	4.94	4.71
TÜM	6.63	4.34	5.68	5.28
ABD	6.80	4.51	5.97	5.33
BK	6.27	4.10	5.33	5.03
KAN	6.50	4.11	5.58	5.21
AVU	6.58	3.86	5.56	5.00
YZ	6.25	4.08	4.36	5.25
İRL	5.82	4.27	4.73	5.18
FRA	6.79	4.77	5.74	5.48
DAN	5.81	3.63	4.52	4.27
FİN	6.20	3.60	5.00	4.40
NOR	6.44	3.50	5.28	4.50
İSV	6.32	4.03	4.89	5.00
İSR	6.79	4.68	6.05	5.89
HK	6.75	3.63	5.88	4.88
SİN	6.42	3.25	5.67	4.00
GA	6.13	4.93	4.73	5.73
ARJ	6.27	3.59	4.95	5.00
BRE	7.17	5.09	6.25	6.12
KOL	6.43	4.63	5.13	6.10
MEK	6.51	4.66	5.24	5.86

ABD'nin kuvvet kullanımı konusunda ankete katılan tüm ülkelerdeki akademisyenlerin görüş birliği içinde olduğu iddia edilebilir. Tablo 51'de yer alan beş farklı senaryo karşısında diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de ankete katılanların çoğunluğu ABD'nin uluslararası ilişkilerinde kuvvet kullanımına karşı olduğunu ifade etmiştir.

58 Bir kodlama hatası sebebiyle, soru metninde belirtilenin aksine, anketi cevaplayanlar 0-10 arası bir ölçek üzerinden bu soruya cevap vermişlerdir. Sonuçlar alındığı şekliyle sunulmaktadır. Ankete katılanlardan bazıları "0" seçeneğini işaretlemişlerdir. Sonuçlar tüm rakamsal cevapların ortalamaları alınarak hesaplanmıştır.

Tablo 51: Soru 82 Aşağıdaki durumların hangisinde ABD'nin kuvvet kullanımını onaylar ya da reddedersiniz?

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Kuzey ve Güney Sudan arasında savaş çıkarsa											
Onay	26	20	24	25	19	24	29	32	8	47	12
Red	74	81	76	75	81	76	71	68	92	53	88
İran'ın nükleer silah geliştirdiği kesinleşirse											
Onay	18	21	20	30	20	17	27	23	17	63	35
Red	82	80	80	70	80	83	74	77	83	37	65
Aşırı gruplar Pakistan'ı ele geçirmek üzere olsa											
Onay	27	34	31	27	35	30	28	30	13	78	24
Red	74	66	69	73	66	70	72	71	87	22	76
Suriye'de demokrasiye geçişi desteklemek için											
Onay	17	23	26	21	24	29	31	28	8	33	12
Red	83	77	74	79	76	71	69	72	92	67	88
Yemen'de demokrasiye geçişi desteklemek için											
Onay	19	18	22	20	20	24	27	24	7	35	12
Red	81	82	78	80	81	76	74	76	93	65	88

Son yıllarda dış politika gündemini meşgul eden en önemli konulardan biri de Arap Baharı'dır. Türkiye'de ankete katılan akademisyenlerin % 59'u Arap Baharı'nın Türkiye için olumlu sonuçlar doğuracağını düşünürken, % 17'si çok fazla etkisinin olmayacağını düşünmektedir (Tablo 52). Bu oranlar yirmi ülke ortalamasına göre sırasıyla % 41 ve % 22'dir. Benzer şekilde, Arap Baharı'nın bölgedeki insanlar için iyi olacağını düşünenlerin oranı hem Türkiye'de (% 53) hem de yirmi ülke ortalamasına (% 47) göre çoğunluktadır.

Tablo 52: Soru 83 Ortadoğu'da Arap Baharı ile meydana gelen değişiklikler

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
X ülkesi için iyi olacak	59	41	41	35	42	35	35	53	31	16	24
Pek bir etkisi olmayacak	17	22	29	43	20	35	45	22	52	5	59
X ülkesi için kötü olacak	9	9	4	6	9	3	3	1	2	37	0
Diğer	⁹⁶⁰	8	9	4	9	6	5	11	4	11	0
Fikrim yok	7	20	18	13	21	22	13	13	11	32	18

59 "Bahar'ın kışa mı yoksa yaza mı döneceğiyle son derece ilgili", "Bugünden bunu öngöremeyiz. Eğer demokrasiler kurulursa bunun faydası olur. İstikrarsızlık Türkiye'nin işine gelmeyecektir", "Değişikliklerin nereye varacağı belli değil orta vadede", "Henüz hiç bir şey net değil. Hükümet oluşumları sonucu belirleyecektir", "Kafasını kullanırsa iyi olacak", "Şu anda değerlendirme için erken", "The path is very uncertain and turbulent", "Türkiye için iyi ve kötü Türkiye dış politikasının çapı ve yönü belirler", "Türkiye'nin bölgesel rolünün ve ittifaklarının yeniden gözden geçirilmesini gerektirecek", "Türkiye'nin yönetebilme becerisine göre sonuç değişir".

Türkiye’de anketi cevaplayanların % 41’i Soğuk Savaş’ın sona ermesinin dünyayı Türkiye için daha az tehlikeli hale getirdiğini düşünürken, % 29’u yirmi yıl önceki kadar tehlikeli olduğunu düşünmektedir (Tablo 53). Yirmi ülke ortalamasına baktığımızda Türkiye’ye benzer sonuçlar çıktığı görülürken, bölge bazında incelediğimizde cevaplarda farklılıklar bulunmaktadır.

Tablo 53: Soru 85 Soğuk Savaş biteli 20 yıldan fazla oldu. Sizce, dünya şimdi;

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
X ülkesi için daha az tehlikeli	41	44	47	38	48	31	36	65	32	32	56
20 yıl önceki kadar tehlikeli	29	27	31	36	25	43	41	19	39	32	25
X ülkesi için daha tehlikeli	26	25	15	25	23	15	18	13	26	37	13
Fikrim yok	4	5	8	3	5	11	7	4	4	0	6

Ankete katılanların % 55’i Türk hükümetinin uluslararası sorunlara yatırmak için fazladan 1 milyar doları olsa bu yatırımı ekonomik kalkınma yardımlarına ayırması gerektiğini düşünmektedir (Tablo 54). Bu konuda Batılı ülkeler ile Latin Amerika ülkelerinin ve Türkiye’nin önceliklerinin farklılaştığı görülmektedir. Batılı ülkelerin çoğunluğunda iklim değişikliği ve sera gazı salınımı sorununa daha fazla öncelik verildiği görülmektedir.

Tablo 54: Soru 87 Türk hükümetinin gelecek mali yılda bir uluslararası ilişkiler sorunu veya inisiyatifi için harcayacağı fazladan bir milyar doları olsa, bunu sizce aşağıdaki alanlardan hangisinde kullanmalı?

%	TR	TÜM	MRK	ÇEV	KA	AVR	GDA	İÜ	LA	İSR	GA
Sera gazı salınımı ve iklim değişikliği	29	43	49	30	50	44	53	49	22	16	35
Ekonomik kalkınma yardımları	55	34	25	57	25	33	26	19	66	79	59
Küresel sağlık girişimleri	16	23	27	12	25	23	22	32	12	5	6

Summary

This report presents the results of *Teaching, Research and International Politics Survey 2011 in Turkey*, which was conducted by the International Relations Council of Turkey and the Institute for the Theory and Practice of International Relations at the College of William and Mary in the United States, between October-December 2011 among the faculty members of the International Relations (IR) departments in Turkey. The survey was carried out as part of *the Teaching, Research and International Politics – TRIP Survey 2011*, which was coordinated and implemented by the Institute and its local partners in the 20 countries around the world. The purpose of the survey is to explain and understand the development, current status and major characteristics of the International Relations (IR) studies in Turkey, its place in the global IR discipline and the views of IR scholars on major issues on the global, regional and national agenda. In the report, the results of the survey will be compared with the findings of surveys which were conducted in other countries that participated in the TRIP Survey 2011. Moreover, the findings were organized in order to test the argument, which has been discussed in the IR literature, that there is a functional core/periphery division in the world, according to which the Western core countries undertake theoretical knowledge production and other countries provide local expertise and data.

The survey consisted of 92 questions and the response rate was 49.8 % out of the target population of 456. The first part of the report details the survey's methodology. The second part presents demographic information about the Turkish IR community. The average age of respondents in Turkey is 41, which shows that Turkey is one of the youngest national IR communities among the twenty countries. The women/men ratio in Turkish IR is 29/71 %, which is very close to the average ratio of twenty countries (31/69 %). Furthermore, 45.7 % of the respondents completed their PhDs abroad in the United States and European countries. The second part focuses on the teaching practices of IR scholars. The results reveal that Western Europe, Middle East & North Africa and Russia are the top three areas of the world that Turkish IR scholars teach in substantial detail in undergraduate and graduate level courses. According to the results of the survey, on average 52 % of the readings in introductory to IR courses in Turkey are written by US scholars. Moreover, IR scholars in Turkey spend more class time on Realism and Liberalism than other theoretical approaches in the classroom.

The third part of the report addresses questions about the research interests of IR scholars. The results point out that the two most prominent theoretical approaches adopted by the respondents are Realism (26%) and Constructivism (24%). The four most popular primary areas of research are Turkish Foreign Policy, Area Studies, International Security and European Studies. The respondents tend to focus on Turkey, the Middle East & North Africa and Western Europe as region of study. Whereas, the 43% of the respondents chose qualitative methods as their primary method, policy analysis (40%) was the second most popular choice.

The fourth part of the report covers questions about the characteristics of the IR discipline in general and in Turkey. According to the majority of the respondents, on average, Realism (43%), Liberalism (28%) and Constructivism (22%) are the three most

prominent theoretical approaches in the discipline. Alexander Wendt, Kenneth Waltz and Robert Keohane were chosen as the most influential IR scholars in the field of IR in the last 20 years. In addition, the results show that the three most influential journals are *Foreign Affairs* (55%), *International Organization* (40%) and *International Affairs* (31%). On the other hand, the academic journal of *Uluslararası İlişkiler* (International Relations) (24%) was considered as the most influential Turkish journal that has the greatest impact on IR studies in Turkey, followed by *Insight Turkey* (14%) and *Perceptions* (12%). According to the respondents, Middle East Technical, Bilkent, Bosphorus, Koç and Ankara universities offer the best PhD programs in IR in Turkey.

The final part discusses Turkish IR scholars' views on major foreign policy issues on the global, regional and national agenda. Whereas, the Middle East and North Africa were considered by the majority of the respondents as the most strategic area for Turkey today, in twenty years besides the Middle East, East Asia will be another strategic region for Turkey. The majority of the respondents believe that Arap spring, conflicts in the Middle East and ethnic conflicts are the three most important foreign policy issues on the agenda of Turkey today and within ten years.